

Belastingdienst

Compliance map 2025

Juli 2025

Toelichting

Dit document bevat de *Toelichting* op de compliance map 2025 (betreft de belastingopbrengsten over het jaar 2024)

Auteur: Kernteam compliance map

Inhoud

- [1.1. Introductie compliance map](#)
- [1.2. Compliance map in perspectief](#)
- [2. Toelichting compliance map 2025](#)
 - [2.1 Compliance map 2025](#)
 - [2.2 Overall beeld compliance map 2025 \(1\)](#)
 - [2.2 Overall beeld compliance map 2025 \(2\)](#)
- [3. Vergelijking compliance maps](#)
 - [3.1 Vergelijking compliance map 2024 – 2025](#)
 - [3.2 Toelichting vergelijking compliance map 2024-2025](#)
 - [3.3 Trendanalyse compliance map op concernniveau](#)
- [4. Toelichting hoog uitvoerings- en handhavingsrisico](#)
 - [4.1 Bedrijven – vennootschapsbelasting](#)
 - [4.2 Bedrijven – omzetbelasting](#)
 - [4.3 Burgers en bedrijven – inkomensheffing](#)
 - [4.4 Burgers en bedrijven – schenk- en erfbelasting](#)
- [5. Toelichting overige uitvoerings- en handhavingsrisico's](#)
 - [5.1 BPM, dividendbelasting en overdrachtsbelasting \(1\)](#)
 - [5.1 BPM, dividendbelasting en overdrachtsbelasting \(2\)](#)
 - [5.1 BPM, dividendbelasting en overdrachtsbelasting \(3\)](#)
 - [5.2 Motorrijtuigenbelasting en loonheffing](#)
 - [5.3 Assurantiebelasting & energiebelasting](#)

Bijlagen

[Bijlage 1. Criteria uitvoerings- en handhavingsrisico](#)

[Bijlage 2. Compliance map per doelgroep](#)

[Bijlage 2.1.a Compliance map GO](#)

[Bijlage 2.1.b Vergelijking compliance map GO](#)

[Bijlage 2.2.a Compliance map MKB](#)

[Bijlage 2.2.b Vergelijking compliance map MKB](#)

[Bijlage 2.3.a Compliance map particulieren](#)

[Bijlage 2.3.b Vergelijking compliance map particulieren](#)

[Bijlage 3 Scores criteria](#)

[Bijlage 3.1 Scores criteria – Vennootschapsbelasting & Dividendbelasting](#)

[Bijlage 3.2 Scores criteria – Omzetbelasting & Overdrachtsbelasting](#)

[Bijlage 3.3 Scores criteria – Inkomensheffing & Loonheffing](#)

[Bijlage 3.4 Scores criteria – Schenkbelasting & Erfbelasting](#)

[Bijlage 3.5 Scores criteria – BPM & Motorrijtuigenbelasting](#)

[Bijlage 3.6 Scores criteria – Energiebelasting & Assurantiebelasting](#)

[Bijlage 4. Overzicht handvatten](#)

[Bijlage 5. Afkortingen](#)

[Bijlage 6. Bronvermeldingen](#)

1.1 Introductie compliance map

In dit hoofdstuk volgt een korte uitleg over de totstandkoming en positionering van de compliance map.

Wat is de compliance map?

De compliance map monitort de belastingopbrengsten van het voorafgaande kalenderjaar van de totale populatie belastingplichtigen en geeft daarmee op **concernniveau** globaal inzicht in de samenhang tussen uitvoering, handhaving, wetgeving en de daarmee samenhangende risico's voor de belastingopbrengsten.

De compliance map categoriseert de ontvangen belastingopbrengsten op basis van de vraag, hoe 'zeker' zijn we dat de belastingopbrengsten structureel de schatkist binnenkomen? De 'zekerheid' wordt afgemeten aan het risico dat de belastingopbrengsten niet binnenkomen door problemen in de uitvoering, bijvoorbeeld door ontoereikende IT, of door problemen in de handhaving, bijvoorbeeld door complexe wetgeving. Uitgangspunt hierbij is dat burgers en bedrijven aangifte moeten doen. De categorisatie geschiedt op basis van een deels kwantitatieve en deels kwalitatieve inschatting van het uitvoeringsrisico en het handhavingsrisico aan de hand van een aantal criteria ([bijlage 1](#)).

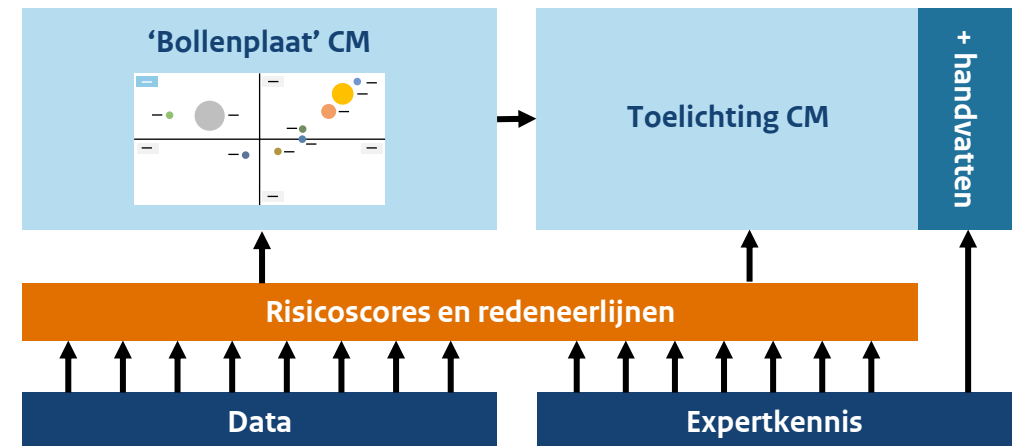
Waar is de compliance map voor bedoeld?

Het inzicht dat de compliance map op concernniveau geeft is bedoeld als hulpmiddel – naast andere inzichten – bij discussies over de keuzes van activiteiten voor de uitvoering van de uitvoerings- en handhavingsstrategie van de Belastingdienst en ook bij het adresseren van onderliggende problemen (zoals die in deze *Toelichting* zijn opgenomen) via de strategische risicoanalyse en met betrekking tot wetgeving ([par. 1b](#)).

Hoe komt de compliance map tot stand?

De compliance map komt tot stand aan de hand van gevalideerde databronnen (kwantitatieve informatie), expertsessies (kwalitatieve informatie) en is getoetst door een externe deskundige (methodologie). De theoretische onderbouwing van de compliance map is beschreven in de [Notitie Compliance Map](#). De inhoudelijke onderbouwing is vastgelegd in 'redeneerlijnen' (kwalitatief) en in een dashboard (kwantitatief). Gebruikte definities zijn vastgelegd in een definitieboek.

Op basis van onder andere de expertkennis formuleert de compliance map 'handvatten' die de Belastingdienst kan gebruiken voor het verbeteren van de uitvoering en/of handhaving. Zie onderstaand schema voor de opbouw van de compliance map.

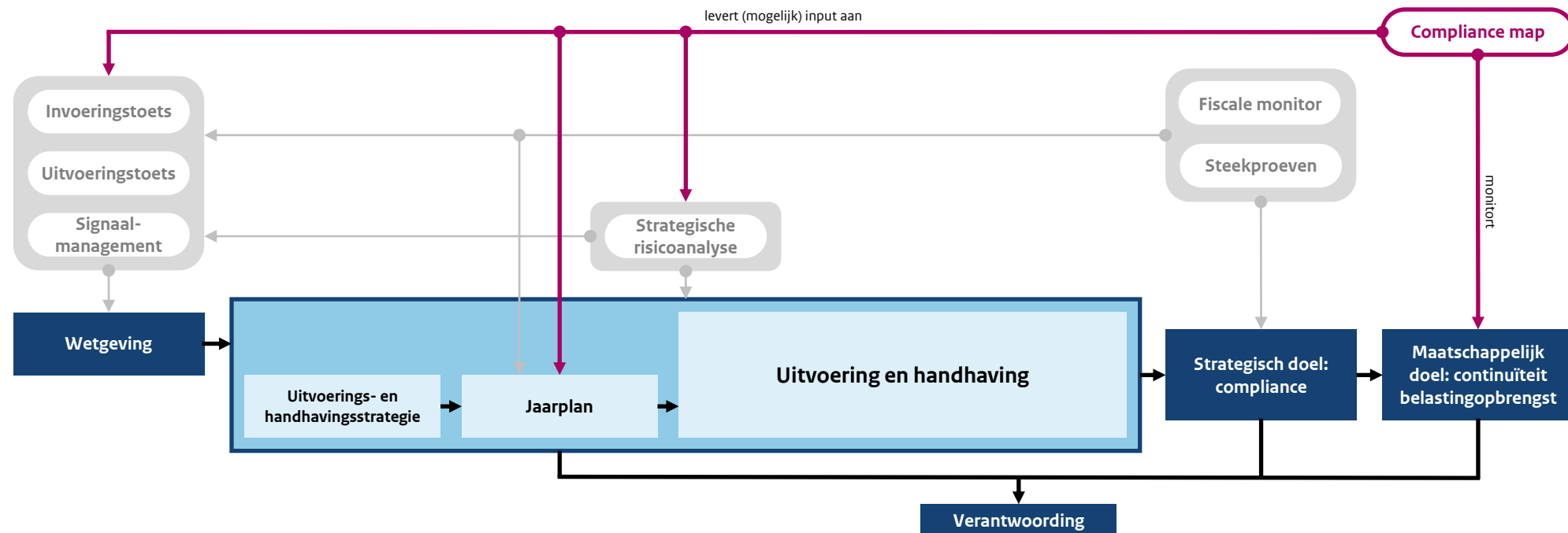
Opbouw compliance map

1.2 Compliance map in perspectief

De Belastingdienst werkt volgens de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (UHS) om zijn strategisch doel (compliance) en zijn maatschappelijk doel (continuïteit belastingopbrengsten) te realiseren. De basis hiervoor is solide, eenvoudige en fraudebestendige wetgeving. De jaarlijkse keuzes die de Belastingdienst maakt op grond van zijn [strategie](#), worden opgenomen in het Jaarplan. De directies voeren die activiteiten uit en verantwoorden zich daarover. De strategische risicoanalyse (SRA) analyseert welke kernrisico's het functioneren van de Belastingdienst kunnen belemmeren en neemt maatregelen om die te mitigeren. De fiscale monitor en steekproeven gebruikt de Belastingdienst om de compliance te monitoren.

De compliance map monitort de (vastgestelde) belastingopbrengsten aan de hand van het uitvoering- en handhavingsrisico en geeft handvatten die als input gebruikt kunnen worden voor het Jaarplan, de SRA en voor gesprekken over (aanpassing van) wetgeving.

2. Toelichting compliance map 2025

Deze *Toelichting* geeft uitleg over de compliance map 2025 op concernniveau.

In par. 2.1 is de **compliance map 2025** weergegeven met een overzicht van de (vastgestelde) **belastingopbrengsten over het jaar 2024** per belastingmiddel.

Par. 2.2 schetst een inhoudelijk beeld van de compliance map. De belastingmiddelen in de compliance map zijn opgenomen vanuit het perspectief van de doelgroepen burgers en bedrijven, overeenkomstig de uitgangspunten van de uitvoerings- en handhavingsstrategie.

De compliance map 2025 is de zesde editie van de compliance map en deze *Toelichting* geeft inzicht in de belastingopbrengsten over het jaar 2024 (par. 2.1) en eventuele meerjarige trends over eerdere jaren t/m 2024 (par 3.3). De compliance map van 2024 en van 2025 zijn in par 3.1 ook ter vergelijking opgenomen.

Van de compliance map 2025 is in bijlage 2 een uitsplitsing gemaakt naar doelgroepen (grote ondernemingen (GO), MKB-ondernemingen en particulieren). Ook hier zijn de belastingopbrengsten over het jaar 2024 per middel toegevoegd.

Per doelgroep/belastingmiddel beschrijft deze *Toelichting* een risicotrend en handvatten voor beleidsbeslissingen.

- Par. 4.1 tot en met 4.3 richten zich op de doelgroepen/middelen waar zowel het uitvoerings- als het handhavingsrisico hoog blijkt.
- Voor de overige uitvoerings- en handhavingsrisico's komen in par. 5.1 tot en met 5.4 de belangrijkste aandachtspunten aan bod.
- De handvatten zijn beschreven in de hoofdstukken 4 en 5 en samengevat op bijlage 4.

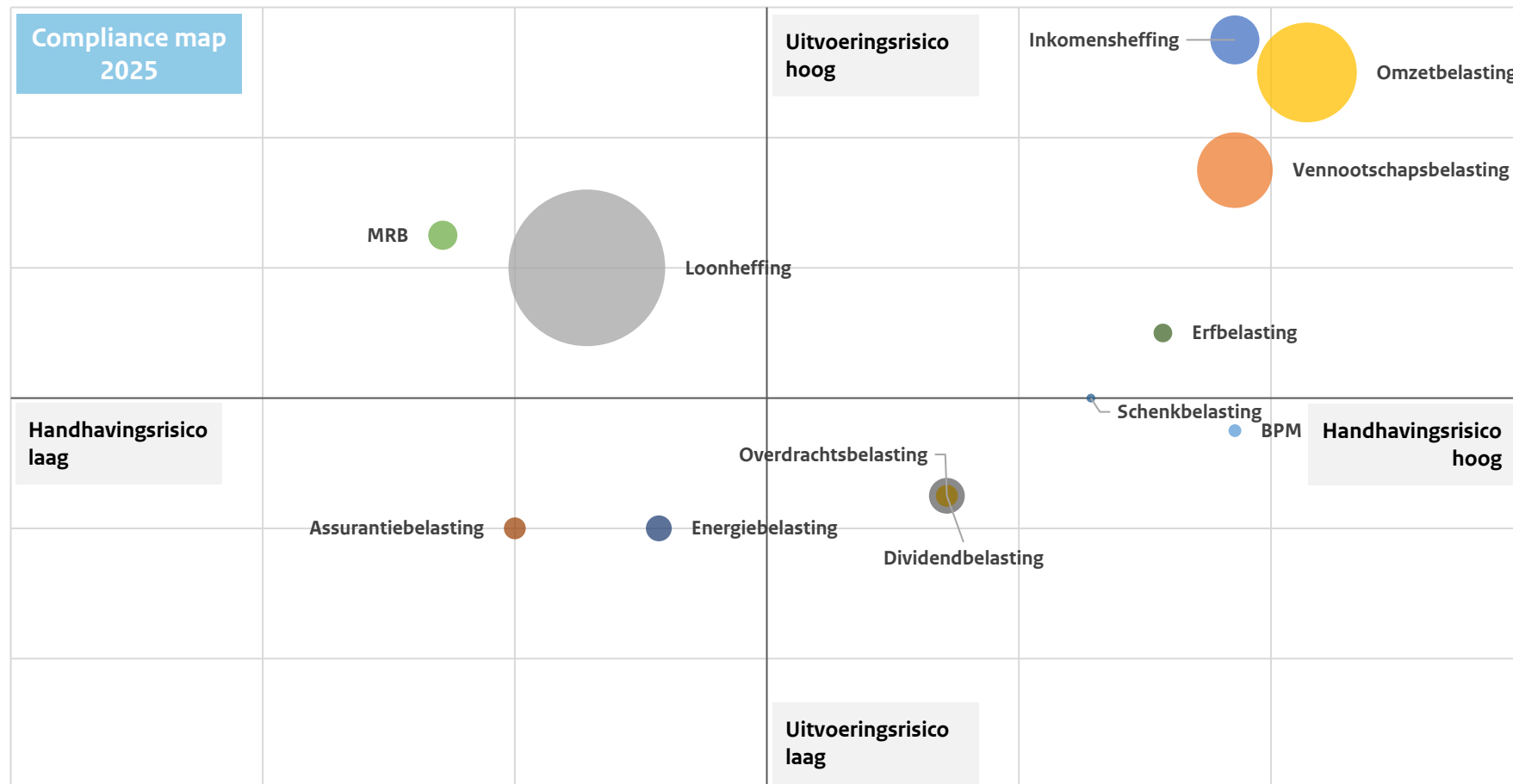
Toelichting

De compliance map van par. 2.1 geeft op het niveau van alle belastingplichtigen (GO, MKB en particulieren) weer:

- de totale belastingopbrengsten (in euro's);
- de relatieve omvang van deze opbrengsten (uitgedrukt in de omvang van de 'bollen') - verdeeld in verschillende belastingmiddelen (voor alle belastingplichtigen);
- hoe de belastingmiddelen zich relatief tot het uitvoeringsrisico en het handhavingsrisico (in 4 kwadranten) verhouden.

2.1 Compliance map 2025

Belastingmiddel	Kasstroom (x 1 mln.)
Inkomensheffing	€ 19.438
Vennootschapsbelasting	€ 46.249
Loonheffingen	€ 198.376
Omzetbelasting	€ 80.555
BPM	€ 1.323
Motorrijtuigenbelasting	€ 6.882
Energiebelasting	€ 5.413
Assurantiebelasting	€ 3.861
Dividendbelasting	€ 10.349
Overdrachtsbelasting	€ 3.885
Schenkbelasting	€ 624
Erfbelasting	€ 2.809

Bron: Belastingdienst/CD Df&A incassodata

2.2 Overall beeld compliance map 2024 (1)

Ontwikkeling belastingopbrengsten

De belastingopbrengsten zijn in 2024 wederom gestegen. Deze toename is zichtbaar in de grootte van de ‘bollen’ (zie par. 2.1) (overall een stijging van circa 8,6%). De voornaamste redenen voor de toename waren waarschijnlijk de stijging van de lonen (6,6%), de inflatie (3,3%) en de lichte economische groei (1%). Daarnaast hebben mogelijk uitgestelde aanslagen voor box 3, die in 2024 geïnd zijn, ook bijgedragen aan de toename. In onderstaande tabel zien we de trend in de belastingopbrengsten en in de openstaande belastingschulden over de jaren 2020 t/m 2024 voor de vier grote belastingmiddelen (vennootschapsbelasting, omzetbelasting, inkomensheffing en loonheffingen).

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Belastingopbrengsten (x mld.)	€ 230	€ 255	€ 266	€ 304	€ 338
Belastingsschulden (x mld.)	€ 34	€ 44	€ 49	€ 48	€ 49
Verhouding belastingsschulden - belastingopbrengsten	15%	17%	18%	16%	14%

Bron: Belastingontvangsten: Factsheet Belastingontvangsten SSO F&MI 2024 ; Belastingsschulden: tabel 70 uit jaarverslag Financiën 2024

Relevante macro-economische, politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

Macro-economische ontwikkelingen

De Nederlandse economie groeide in 2024 met 1%. In 2024 lagen de cao-lonen gemiddeld 6,6% hoger dan in 2023. De loonstijging is de hoogste sinds 1982 meldt het CBS. De inflatie in 2024 kwam uit op 3,3%. Wat betreft de belastingopbrengsten hebben deze ontwikkelingen direct bijgedragen aan de toename van de kasstroom in 2024.

Politieke- en maatschappelijke ontwikkelingen

Zoals in de afgelopen jaren heeft Nederland te maken gehad met een aantal forse maatschappelijke uitdagingen zoals personeelstekorten in verschillende sectoren, vergrijzing, de spanning op de woningmarkt en een afnemend vertrouwen in de overheid.

Op de huizenmarkt blijft de gemiddelde huizenprijs hard stijgen. Dit komt onder andere door de loongroei en de dalende hypotheekrente, in combinatie met de aanhoudende krapte op de huizenmarkt. Wijzigingen op de huurmarkt zorgen ervoor dat vastgoedbeleggers ervoor kiezen hun huurwoningen in de verkoop te zetten.

Voor de Belastingdienst speelde met name de box 3-problematiek een grote rol. De afhandeling van het zogenoemde kerstarrest, vraagt om moeilijke politieke keuzes. Het kost de Belastingdienst ook een hoop inspanning om veranderingen door te voeren.

Voor box 3, maar ook voor andere onderwerpen zoals het verhoogde eigenwoningforfait, excessief lenen en de BPM komen steeds meer bezwaarschriften en beroepsprocedures langs.

Daarnaast spelen onderwerpen als het DBA-dossier, vestigingsklimaat, corporate en tax governance, een meer kritische houding t.a.v. de overheid, schuivende panelen omtrent Pijler 2, en de Wet Minimumbelasting een rol.

Klik [hier](#) voor de bronvermeldingen t.a.v. relevante ontwikkelingen

2.2 Overall beeld compliance map 2024 (2)

Aantal belastingplichtigen

Het aantal belastingplichtigen is, voor de vier grote belastingmiddelen, over de jaren 2020 t/m 2024 gestegen.

Aantal belasting- /inhoudingsplichtigen x mln.	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomensheffing (IH)	12,7	12,9	13,0	13,5	13,7
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0
Loonheffing (LH)	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Omzetbelasting (OB)	2,4	2,5	2,6	2,7	2,6

Bron: Belastingdienst/CD DF&A

Werkwijze Belastingdienst

De Belastingdienst streeft er naar dat zoveel mogelijk burgers en bedrijven uit zichzelf regels naleven, zonder kostbare, dwingende acties van de zijde van de Belastingdienst. De meeste burgers en bedrijven houden zich aan de regels en betalen belasting. Daarom richt de Belastingdienst zich met zijn [uitvoerings- en handavingsstrategie](#) meer op het voorkomen van fouten, dan op het achteraf corrigeren van aangiften. Dit resulteert in een handavingsmix per doelgroep. Onderdeel van de handavingsmix zijn dienstverlenende activiteiten, toezichtsactiviteiten (onder andere vooroverleg, horizontaal toezicht, aangiftebehandeling, controles achteraf) en opsporing.

Grootste uitvoerings- en handavingsrisico's

Complexiteit wetgeving

In de afgelopen decennia is de complexiteit van fiscale wet- en regelgeving toegenomen. Dat heeft onder andere te maken met het feit dat met fiscale wetten meerdere fiscale en niet-fiscale doelen worden nagestreefd en vaak met allerlei wensen van belanghebbenden rekening moet worden gehouden. In 2024 is deze trend niet doorbroken. De compliance map 2025 geeft voor een groot aantal belastingmiddelen (de Vpb, IH, OB, overdrachtsbelasting en schenk- en erfbelasting) een hoge mate van complexiteit aan. Ook blijkt de 'informatiedruk' van deze belastingen hoog (zijnde de mate waarin informatie nodig is om te voldoen aan de verplichting tot het doen van aangifte). Daarnaast zijn veel belastingmiddelen met elkaar verbonden en wordt bij andere rechtsstelsels aangesloten. Wijzigingen werken daarmee door en de gevolgen hiervan zijn vooraf niet altijd inzichtelijk.

Klantkenmerken

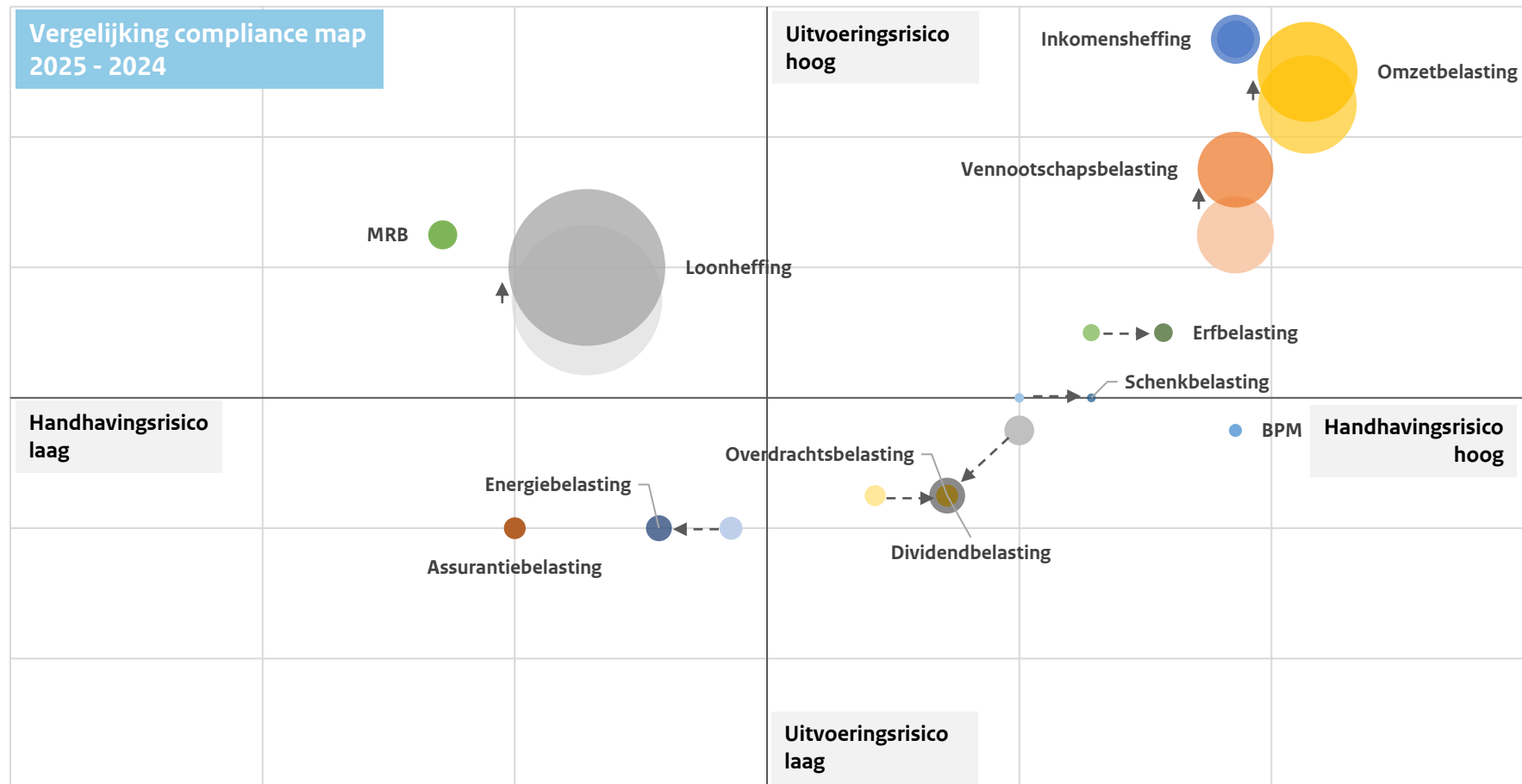
De Belastingdienst kan de complexiteit van wetgeving maar tot op zekere hoogte compenseren door het in de uitvoering en de handhaving zo gemakkelijk mogelijk te maken voor burgers en bedrijven om aangifte te doen. Burgers en bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor regelnaleving. Niet alle burgers en bedrijven hebben echter voldoende kennis van de fiscaliteit, mogelijkheden om fiscale risico's te beheersen of kunnen een adviseur inhuren om aan hun fiscale verplichtingen te voldoen. Dat leidt ertoe dat het zogenoemde 'risico ten gevolge van klantkenmerken' de afgelopen jaren verder is toegenomen.

Automatisering

Het risico omtrent de kwaliteit van de automatisering is voor een groot aantal belastingen hoog, zowel in de uitvoering als in de handhaving. Veelal komt dit omdat systemen verouderd zijn. Handmatige processen, het gebruik van diverse losse applicaties of systemen die geen aanpassingen meer aankunnen op het gebied van wet- en regelgeving, belemmeren de uitvoering en handhaving. Het kan zijn dat een systeem IT-technisch wel gemoderniseerd is, maar nog beperkte functionaliteit bevat om risicogericht te werken en fouten aan de voorkant te ontdekken. Bij andere belastingen (waaronder de inkomensheffing en motorrijtuigenbelasting) is zichtbaar dat het voorinvullen van aangiften en risicodetectie risicoverlagend werken. De Belastingdienst werkt met een Meerjarenportfolio om het omvangrijke ICT-landschap te vernieuwen. Voldoen aan AVG, BIO en archiefwet en schaarste in capaciteit zorgen hierbij voor een extra uitdaging. Dit risico zal de komende jaren een rol blijven spelen.

3.1 Vergelijking compliance map 2024 - 2025

3.2 Toelichting vergelijking compliance map 2024-2025

Wanneer we de compliance map 2025 vergelijken met de compliance map 2024, dan zien we wijzigingen in de omvang en/of positionering van de 'bollen'. Een uitgebreidere toelichting op deze wijzigingen is te vinden op de pagina's van de betreffende middelen.

Op concernniveau qua **omvang**:

- De kasstromen van de IH, de dividendbelasting, de energiebelasting en de erfbelasting laten een stijging zien van meer dan 10% t.o.v. vorig jaar. Uitschieters zijn hierbij de IH (stijging van 75% ten opzichte van vorig jaar, wat al een stijging was van 150% ten opzichte van het jaar ervoor) en de dividendbelasting (stijging van 45%).
- De stijging van de kasstroom IH wordt voor een groot deel veroorzaakt door de gestegen lonen en uitgestelde aanslagen box-3.
- Bij de schenkbelasting is de kasstroom juist gedaald met ruim 15%.
- De totale belastingopbrengsten van 2024 zijn t.o.v. het jaar ervoor met 8,6% gestegen.

Op concernniveau qua **positie**:

- Bij de vennootschapsbelasting is het uitvoeringsrisico gestegen. Dit wordt veroorzaakt door een groter aantal vorderingen in fase dwanginvordering en een toegenomen uitvoeringsrisico op het gebied van automatisering. Vertraging van de voortbrenging van nieuwe automatisering zorgt voor aanvullend handmatig werk.
- Bij de omzetbelasting en bij de loonheffingen is het uitvoeringsrisico gestegen door een groter aantal vorderingen in fase dwanginvordering.
- Bij de dividendbelasting is zowel het handavingsrisico als het uitvoeringsrisico gedaald. Dit komt met name door de invoering van een nieuw systeem voor de dividendbelasting.
- Bij de energiebelasting is het handavingsrisico gedaald, door een daling in de negatieve kasstroom.
- Bij de schenk- en erfbelasting is het handavingsrisico iets toegenomen. Bij de erfbelasting komt dit door een toename van de negatieve kasstroom en bij de schenkbelasting komt dit door een toename in het risico van complexiteit van wet- en regelgeving.
- Bij de overdrachtsbelasting is het handavingsrisico toegenomen. Dit komt door een hogere risico-inschatting met betrekking tot de complexiteit van wet- en regelgeving.

3.3 Trendanalyse compliance map op concernniveau

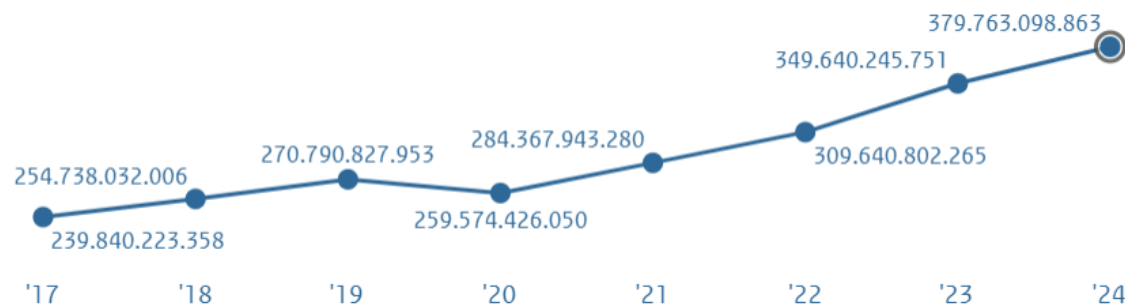
Handhavingsrisico

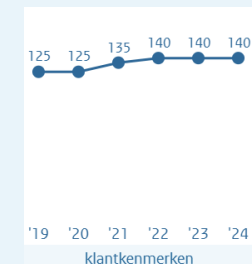
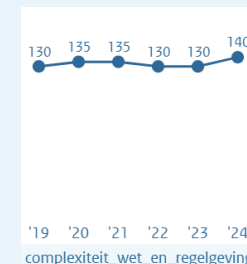
Uitvoeringsrisico

Kasstroom

Uitgelicht: risico's complexiteit van wet- en regelgeving en klantkenmerken

Op basis van het meerjarige beeld van de compliance map op concernniveau, vallen enkele van de uitvoerings- en handhavingsrisico's op.

De **complexiteit van wet- en regelgeving** is al enige tijd onderwerp van gesprek. Op basis van de risico-inschatting van de compliance map wordt zichtbaar dat er van vereenvoudiging nog altijd geen sprake is. Ten opzichte van het jaar ervoor wordt het risico zelfs hoger ingeschat. Op pagina 8 is toelichting gegeven op dit risicocomponent.

Ook het **risico ten aanzien van klantkenmerken** is in de afgelopen periode toegenomen. Dit risico hangt samen met de complexiteit van wet- en regelgeving, maar ook met de dynamiek in de samenleving op het gebied van bronnen van inkomen. Complexe wet- en regelgeving vraagt steeds meer van burgers en bedrijven. Er is meer fiscale kennis nodig om compliant gedrag te vertonen, zeker als je geen mogelijkheden hebt om je daarin te laten ondersteunen.

Daarnaast wordt zichtbaar dat werknemers vaker ondernemers worden, met uitgebreidere fiscale verplichtingen. Ook nieuwe inkomens- of vermogensbronnen, zoals uit de deeleconomie, het gebruik van zonnepanelen of het bezit van cryptoactiva, zorgen ervoor dat burgers en bedrijven zelf beter op de hoogte moeten zijn van de fiscale consequenties daarvan.

4. Toelichting hoog uitvoerings- en handhavingsrisico

Par. 4.1 tot en met 4.3 richten zich op de doelgroepen/belastingmiddelen waar zowel het uitvoerings- als handhavingsrisico **hoog** zijn.

Het betreft voor bedrijven:

- Vennootschapsbelasting (par. 4.1)
- Omzetbelasting (par. 4.2)

Het betreft voor particulieren en bedrijven:

- Inkomensheffing (par. 4.3)
- Schenk- en Erfbelasting (par. 4.4)

Zie [bijlage 3](#) (3.1 tot en met 3.4) voor de inschatting van de verschillende kwalitatieve en kwantitatieve criteria die ten grondslag liggen aan de risico-inschatting.

Zie [bijlage 4](#) voor een overzicht van de handvatten.

4.1 Bedrijven

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting kent op concernniveau, voor GO en MKB, een hoog handhavingsrisico en een hoog uitvoeringsrisico. Het uitvoeringsrisico is toegenomen door een stijging in het aantal vorderingen in fase dwanginvordering en een toename van het risico kwaliteit van automatisering aan de uitvoeringskant.

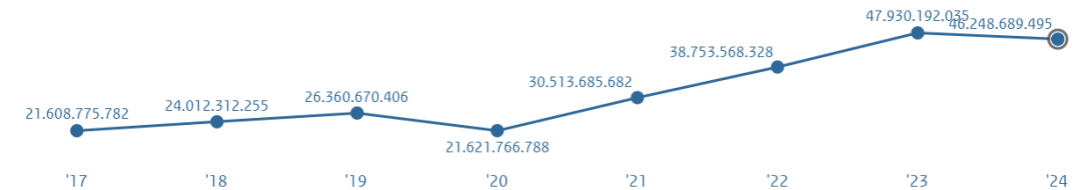
Factoren die leiden tot een **hoog handhavingsrisico**:

- Hoge mate van complexiteit van wet- en regelgeving (onder andere doordat de Vpb continu aan verandering onderhevig is, zowel op nationaal als internationaal niveau).
- Toenemende informatiedruk door onder andere het moeten bijhouden van rekening-courantverhoudingen en door rapportageverplichtingen (onder andere transferpricing en Country-by-Country reporting).
- Lage kwaliteit van automatisering. De geautomatiseerde ondersteuning van de handhaving is beperkt. Zo worden real-time fouten niet gedetecteerd en is historische fiscale informatie beperkt beschikbaar. Op basis van DAC-richtlijnen komt er meer informatie beschikbaar, maar de (mogelijkheden tot) (juiste) verwerking van deze informatie is complex.

Factoren die leiden tot een **hoog uitvoeringsrisico**:

- Grote aantallen aanslagen.
- Onvoldoende ondersteuning van de uitvoering d.m.v. automatisering. Een deel van de werkzaamheden (voegen/splitsen van de fiscale eenheid) vragen handmatige handelingen. Vertraging in de voortbrenging/realisatie van nieuwe voorzieningen leidt in toenemende mate tot meer handmatig werk.

Kasstroom VPB

Risicotrend (bijlage 3.1)

- Sinds 2022 is de tijdelijke solidariteitsbijdrage (SDB) fossiele industrie ingevoerd. De Belastingdienst heft de SDB over de overwinst die behaald is door de sterk gestegen brandstofprijzen. De inkomsten bevatten niet uitgesproken uitvoerings- of handhavingsrisico's.
- De vorderingenstand is toegenomen van €17 miljard (2023) naar €18 miljard (2024). Opvallend is de toename van het aantal beslagopdrachten bij MKB t.o.v. 2023. Daarnaast is ook het aantal betalingsregelingen bij zowel GO als MKB toegenomen.
- De dwanginvordering is zowel in absolute aantallen als in bedrag gestegen. Dit betreft een concernbrede stijging van circa 4.000 (2023) naar ruim 6.000 dwanginvorderingen (2024), waarbij het openstaand bedrag in dwanginvordering is gestegen naar €189 miljoen.
- Het bedrag aan positieve correcties is bij MKB gestegen van €293 miljoen (2023) naar €448 miljoen (2024).
- Het aantal negatieve aanslagen is bij MKB toegenomen (115.000 in 2024 t.o.v. 77.000 in 2023). Ook is het bedrag van negatieve aanslagen bij MKB gestegen van €392 miljoen in 2023 naar €701 miljoen in 2024.
- Het aantal belastingplichtigen MKB neemt toe. In de periode 2017 t/m 2024 is het aantal belastingplichtigen toegenomen van circa 634.000 naar 886.000. Zichtbaar is dat daarmee ook een toename is van het aantal aangiften en het aantal aanslagen.

Handvatten

- Complexiteit wetgeving/aangifte reduceren (o.a.: cumulatie van wetgeving, samenloop internationaal, deelnemingsvrijstelling, transferpricing, reorganisatie, internationale voorkomingsproblematiek, rekening-courant verhoudingen).
- Meer focus op 'compliance by design', onder andere verkennen van mogelijkheden voor een automatisch gegenereerde aangifte voor ondernemers.
- Verkennen mogelijkheden om met behulp van automatisering de uitvoering en handhaving te ondersteunen.

4.2 Bedrijven

Omzetbelasting

De omzetbelasting kent op concernniveau, voor grote ondernemingen én MKB, een hoog handhavingsrisico en een hoog uitvoeringsrisico. Er zijn geen wijzigingen in de score van het handhavingsrisico en het uitvoeringsrisico ten opzichte van vorig jaar.

Factoren die leiden tot een **hoog handhavingsrisico**:

- Hoge mate van complexiteit van wet- en regelgeving (complexiteit bij bijzondere regelgeving, vanuit de EU fundamentele modernisering bezig).
- Hoge risico's verbonden aan klantkenmerken (met name bij kleine ondernemers).
- Hoge mate van internationale problematiek (meer grensoverschrijdende activiteiten, activiteiten die via het internet lopen (e-commerce, betaling in virtuele valuta, samenloop met Douaneheffingen).
- Omvangrijke negatieve geldstroom (ruim €45 mld).
- Hoge risico's in de kwaliteit van automatisering (geen compliance by design, veel handmatige processen (met name voor startende ondernemers), systeem kan geen wijzigingen meer aan). Vernieuwing OB-systeem is in 2025 gestart.

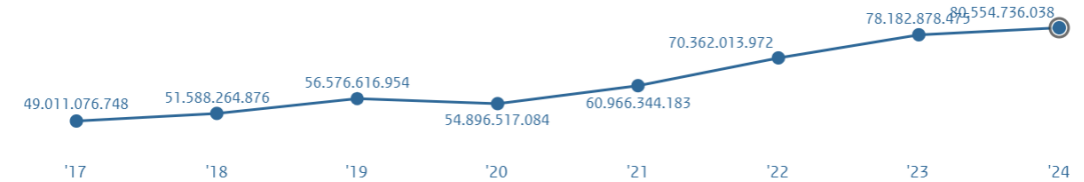
Specifiek voor MKB geldt:

- Groot aantal kleine ondernemingen (stabiliseert voor het eerst sinds jaren).
- Onbekende belastingplicht: burgers die zich door bepaalde activiteiten als btw-ondernemer kwalificeren, terwijl ze zich daar zelf niet van bewust zijn.

Factoren die leiden tot een **hoog uitvoeringsrisico**:

- Grote aantallen belastingplichtigen, aangiften en naheffingsaanslagen.
- Grote aantallen bezwaren (systeemaanslagen), verzoeken en beroepen.
- Groot aantal correcties.
- Grote aantallen dwanginvorderingen.
- Verouderde automatisering.

Kasstroom OB

Risicotrend (bijlage 3.2)

- Het aantal belastingplichtigen daalt voor het eerst sinds jaren licht, maar het aantal aangiften neemt nog toe. Voor 2025 wordt een verdere daling (met name bij ZZP'ers) verwacht.
- De aantallen correcties zijn bij MKB al drie jaar stijgende, het totale bedrag van de correcties is in 2024 gedaald. Bij GO zijn deze stabiel.
- Een significante toename van het aantal aanmaningen, betalingsregelingen, aantal beslagopdrachten (verdubbeling t.o.v. 2023) en het aantal dwangbevelen sinds de herstart van de invordering na 2021. In totaal staat op de peildatum van 2024 een bedrag van €10 mld open.
- Volgens de steekproef ondernemingen blijkt dat het overgrote deel hiervan toe te schrijven is aan andere oorzaken dan fraude (o.a. administratieve fouten en complexe wetgeving).

Handvatten

- Het VAT in the Digital Age (ViDA) pakket is aangenomen met o.a. e-invoicing en digitale rapportage voor grensoverschrijdende transacties binnen de EU 2030. Het pakket biedt de mogelijkheid om vanaf 11 april 2025 ook binnenlands e-invoicing en digitale rapportageverplichtingen in te voeren.
- Automatisering ontwikkelen => Het mitigeren van uitvoeringsrisico's en het preventief ondervangen van risico's in de aangifte (automatisch gegenereerde aangifte voor ondernemers). Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijke invoering van binnenlandse e-invoicing.

Startende ondernemers:

- Actief wijzen op de aangifteplicht (ook als er geen omzet is) en de mogelijkheden van de kleineondernemersregeling (KOR).
- Het verhogen van de grens van de KOR.
- Stroomlijnen communicatie, bijvoorbeeld het aantal brieven beperken.

4.3 Burgers - bedrijven

Inkomensheffing

De inkomensheffing kent voor de gehele populatie een hoog handhavingsrisico en een hoog uitvoeringsrisico. Er zijn geen wijzigingen in de risicobepaling t.o.v. voorgaande jaren.

Factoren die leiden tot een **hoog handhavingsrisico**:

- Hoge complexiteit van wet- en regelgeving (jaarlijks veel wijzigingen en overgangsrecht, inclusief box 3-problematiek).
- Complexe heffingssystematiek (o.a. voor startende, stakende en kleine ondernemers *en* door het gebruik van de op- en afbouw van de heffingskortingen).
- Een omvangrijke negatieve geldstroom.

Specifiek voor GO geldt:

- Een groep zeer vermogende personen maakt qua belastingopbrengsten een substantieel deel uit van de doelgroep particulieren (constructiegevoelig).

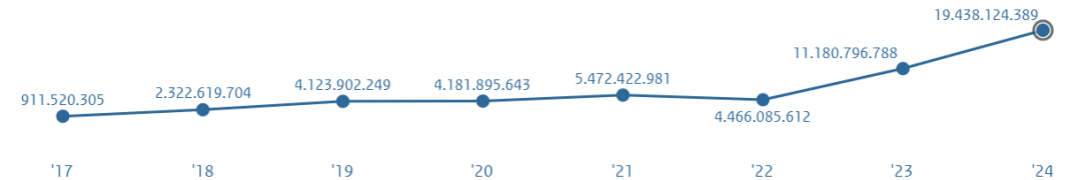
Specifiek voor MKB geldt:

- Directeur-groootaandeelhouder (digra) problematiek (ook voor een deel bij GO).
- Bij kleine ondernemingen is veelal sprake van een beperkte mate van interne beheersing, onduidelijkheid m.b.t. bronbeoordeling en veel transacties met consumenten.
- Box 3-constructies.

Factoren die leiden tot een **hoog uitvoeringsrisico**:

- Grote aantallen belastingplichtigen, aangiften, aanslagen en correcties.
- Grote aantallen bezwaren, verzoeken en beroepen (o.a. vanwege rechtsherstel box 3).
- De applicatie die het aangifteproces (ABS) ondersteunt is gebouwd in Cool:gen. De stapsgewijze vernieuwing van het systeem heeft vertraging opgelopen door herstel box 3.

Kasstroom IH

Risicotrend (bijlage 3.3)

- De totale kasstroom blijft aanzienlijk doorstijgen. Dat is zichtbaar in alle doelgroepen (GO en MKB meer positief en P minder negatief). Een mogelijke oorzaak ligt in de stijging van de lonen, het terugnemen van heffingskortingen bij hogere inkomens, de verhoging van het eigenwoningforfait en de gevolgen box 3.
- De negatieve geldstroom daalt t.o.v. voorgaande jaren.
- De correcties zijn in aantallen gestegen. Dit komt vooral voor bij particulieren. Het bedrag aan negatieve correcties is aanzienlijk gedaald t.o.v. 2023.
- Het bedrag aan openstaande vorderingen daalt aanzienlijk.
- Het aantal vorderingen in de fase dwanginvordering en het daarbij openstaande bedrag stijgt.

Handvatten

- De complexiteit van wetgeving/aangifte reduceren (o.a. aftrekposten, het onderscheid ondernemer en resultaat overige werkzaamheden (ROW), de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR), de eigenwoningrente, de specifieke zorgkosten, en de op- en afbouw van heffingskortingen).
- Reduceer het aantal aangifteplichtigen, met name ten aanzien van kleine ondernemingen en box 3. Veel definitieve aanslagen IH leiden niet tot een wijziging in het te betalen bedrag.
- Aandacht voor automatisering in de uitvoering (verder uitbreiden van de vooraf ingevulde aangifte (VIA)). Uitbreiding met bijvoorbeeld bank- en spaartegoeden uit het buitenland.
- Algemeen: Continueren (doelgroep gerichte) (massa)communicatie c.q. voorlichting voor burgers/bedrijven, contact met fiscale dienstverleners.

4.4 Burgers - bedrijven

Schenk- en erfbelasting

De schenk- en erfbelasting kent bij alle doelgroepen een **hoog handhavingsrisico** en een **hoog uitvoeringsrisico**. Voor zowel de schenk- als erfbelasting is het handhavingsrisico dit jaar hoger ingeschat.

Schenk- en erfbelasting

- Het uitvoeringsrisico voor de schenk- en erfbelasting is over de jaren 2019 t/m 2024 overall nagenoeg gelijk gebleven.
- De kasstroom bij de erfbelasting blijft stijgen, na een stijging van 14% en 19% in 2022 en 2023 volgt in 2024 een stijging van nogmaals 19%. Meer ouderen met eigen woningbezit overlijden en er is sprake van gestegen WOZ-waarden.
- De kasstroom bij de schenkbelasting is na een grote stijging van 41% in 2023 met 15% gedaald. Het afschaffen van de jubelton per 1-1-2024 speelt hier mogelijk een rol (leidt tot minder schenkingen). Een andere oorzaak kan een wijziging in de behandeling zijn. Vanaf 2024 wordt niet langer standaard een voorlopige aanslag opgelegd in verband met een complexe samentelbepaling in de wet. Zonder voorlopige aanslag is deze wetgeving eenvoudiger uitvoerbaar.

De **hoogrisico**-inschatting voor de schenk- en erfbelasting is ingegeven door:

- Een hoge complexiteit van wet- en regelgeving bij de schenk- en erfbelasting (bij erfbelasting is vaak sprake van testamenten met keuzebepalingen voor erfgenamen die niet worden begrepen).
- Complexe heffingssystematiek (voor burgers is het vaak een incidentele aangifte). Burgers worden geconfronteerd met een korte aangiftetermijn, waardoor zij 'concept' aangiften indienen die later weer bijgewerkt moeten worden (met gevolgen voor de uitvoering). Tijdrovend in de uitvoering is de toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) in zowel schenk- als erfbelasting.

- *Vervolg schenk- en erfbelasting* -

- Hoge risico's verbonden aan klantkenmerken. Bij de schenkbelasting zijn burgers zich vaak onvoldoende bewust van de wet- en regelgeving. Daarnaast heeft de Belastingdienst geen goed zicht op wie aangifte zou moeten doen, vanwege het ontbreken van derdeninformatie. Vaak volgt de schenk- of erfbelasting op een life-event, waardoor de prioriteiten voor belastingplichtigen elders liggen.
- De automatisering behoeft verbetering. Er liggen verbeterplannen klaar, maar de uitvoering daarvan blijft achter wegens gebrek aan ruimte in het IV-portfolio.

Handvatten

- Het verbeteren van de uitvoerbaarheid van de Successiewet (bijvoorbeeld art. 12 SW, de samenloop van schenk- en erfbelasting, maar ook het verlengen van de termijn voor belastingrente in erfbelasting) staan, op verzoek van de Belastingdienst, in het belastingplan 2026.
- Verbeteringen binnen de automatisering zijn noodzakelijk om te komen tot (1) het vaker geautomatiseerd kunnen opleggen van aanslagen, (2) de invoering van een verkorte aangifte voor bijv. geldschenkingen en andere veelvoorkomende en eenvoudige schenkingen en (3) meer ondersteuning bij het invullen van de aangifte (vereenvoudiging van de aangifte schenkbelasting en op termijn naar een vooraf ingevulde aangifte erfbelasting).
- Indien mogelijk belastingplichtigen attenderen dat er wellicht sprake is van een schenking. Hiervoor is een verbeteringslag nodig in de beschikbaarheid en kwaliteit van data.

5. Toelichting overige uitvoerings- en handhavingsrisico's

De doelgroep/belastingmiddelen met alleen een hoog handhavings- of een hoog uitvoeringsrisico komen in par. 5.1 en 5.2 aan bod. In par. 5.3 komen enkele aandachtspunten voor de resterende doelgroepen/middelen aan bod.

De compliance map 2025 laat zien dat de BPM, de dividendbelasting en de overdrachtsbelasting een relatief **hoog handhavingsrisico** kennen (par. 5.1). De motorrijtuigenbelasting en loonheffingen daarentegen kennen een relatief **hoog uitvoeringsrisico** (par. 5.2).

De energiebelasting en de assurantiebelasting kennen een relatief **laag handhavings- en uitvoeringsrisico** (par. 5.3).

Zie [bijlage 3](#) voor de inschatting van de verschillende kwalitatieve en kwantitatieve criteria die ten grondslag liggen aan de risico-inschatting van de verschillende belastingmiddelen.

Zie [bijlage 4](#) voor een overzicht van de handvatten.

5.1 BPM, dividendbelasting en overdrachtsbelasting (1)

De compliance map 2025 laat zien dat de BPM, de dividendbelasting en de overdrachtsbelasting een relatief **hoog handhavingsrisico** kennen.

BPM

- De netto kasstroom van de BPM laat een lichte daling zien van 7% t.o.v. 2023. Het handhavingsrisico en uitvoeringsrisico zijn onverminderd hoog. Dit wordt onderschreven door de experts die een toename van de non-compliance constateren en aangeven dat er sprake is van een aanzienlijk nalevingstekort.

Het relatief **hoge handhavingsrisico** is voor de BPM met name ingegeven door:

- Een hoge operationele complexiteit van wetgeving (slecht gestructureerd, spanning tussen de nationale versus Europese wetgeving). Dit speelt met name bij de parallel import van gebruikte auto's (waardebepaling in samenhang met de aard van de BPM (tijdstipbelasting).
- Klantkenmerken: onder andere een groot deel van de teruggavestroom alsmede de parallelimport vindt plaats via kleinere MKB-ondernemingen en particulieren. Veel grote ondernemingen lijken gebruik te maken van (kleinere) MKB-ondernemingen voor de inkoop en de aangifte van BPM (uitsluitend met taxatierapport) van 'jong' gebruikte voertuigen.
- Bij import bestaat een risico op een te lage schatting van de waarde van de auto. Aan het beroep van taxateur en aan brancheorganisaties worden geen (wettelijke) eisen gesteld, wat niet-naleving in de hand kan werken.

- Vervolg BPM -

- Internationale problematiek (parallelimport en teruggaaf bij export).
- De kwaliteit van de automatisering t.a.v. de handhaving is laag vanwege onder andere beperkte selectiemogelijkheden. Dit hangt samen met de kwaliteit van de automatisering ten aanzien van de uitvoering: een groot deel van het BPM-proces gebeurt nog op papier. Het proces is slechts beperkt gedigitaliseerd. Belastingplichtigen worden nauwelijks ondersteund bij het doen van aangifte en de respons op vragen is traag.
- Veel bezwaar (tegen eigen aangifte) en beroep met het oog op een lagere waardeschatting. Een beperkt aantal no cure no pay gemachtigden procedeert met name voor het binnenhalen van proceskostenvergoedingen tot aan de Hoge Raad. De Wet herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en BPM is per 1 januari 2024 in werking getreden en heeft als doel de financiële prikkel voor no cure no pay-bureaus weg te nemen.

Handvatten

- Aanpassing BPM-wetgeving bij invoer (taxatie, controle Rijksdienst Wegverkeer (RDW), belastbaar moment) en regelgeving rond waardebepaling in het algemeen. In verband met Europese regelgeving is aanpassing van wetgeving in Nederland overigens lastig.
- Wettelijke regels om eisen te stellen aan taxateurs en brancheverenigingen, zowel qua kennisniveau als kwaliteit van de taxaties.
- Digitalisering van het aangiftedproces.
- Invulling van de handhaving door middel van toezicht bij de binnenkomst van de aangifte BPM (vóór afgifte kenteken).

5.1 BPM, dividendbelasting en overdrachtsbelasting (2)

De compliance map 2025 laat zien dat de BPM, de dividendbelasting en de overdrachtsbelasting een relatief **hoog handhavingsrisico** kennen.

Voor de dividendbelasting is zowel het handhavingsrisico als het uitvoeringsrisico is licht gedaald ten opzichte van een jaar eerder. Het handhavingsrisico wordt als gemiddeld beoordeeld.

Dividendbelasting

- Het aantal aangiften, met name bij het MKB, is toegenomen met ruim 80% t.o.v. vorig jaar. Twee mogelijke verklaringen zijn; (1) de Inwerkingtreding excessief lenen, waardoor schulden met dividend zijn afgelost. De belasting hierover is in 2024 afgedragen; en (2) het verhogen van het standaardtarief in box 2.
- De kasstroom van de dividendbelasting laat opnieuw een aanzienlijke stijging zien, na de 35% van vorig jaar, nu 45%. Bovenstaande verklaringen kunnen ook hier een rol spelen.
- Er is sprake van een stijging van bijna 90% in het aantal beroepen en bezwaren. Hier spelen mogelijk eerdere interne procesverstoringen een rol.

Het relatief **hoge handhavingsrisico** is met name ingegeven door:

- Internationale componenten (teruggaaf dividendbelasting), constructies (zoals dividendstripping), bezwaren van buitenlandse financiële instellingen (verzoeken teruggaaf dividendbelasting).
- Een omvangrijke negatieve kasstroom.

-Vervolg dividendbelasting –

- Ten opzichte van vorig jaar is het uitvoerings- en handhavingsrisico bij de dividendbelasting lager, mede door de invoering van het nieuwe Dividend Uitvoeringssysteem (DUS). Hierdoor zijn moderne functionaliteiten beschikbaar gekomen, waarin meer sprake is van compliance by design, geautomatiseerde risicosignalering en ondersteuning van aangifte en betaalprocessen.

Handvatten

- Verkennen van de mogelijkheden tot aanpassing van wetgeving, specifiek bij dividendstripping en EU-recht bij teruggaafverzoeken. De Wet overige fiscale maatregelen 2024 (Wet OFM 2024) bevat maatregelen die dividendstripping moeten tegengaan; de maatregelen volgen op een consultatieronde die al eind 2021/begin 2022 heeft plaatsgevonden.

5.1 BPM, dividendbelasting en overdrachtsbelasting (3)

Overdrachtsbelasting

- Na een daling in 2023 stabiliseert in 2024 de positieve kasstroom t.o.v. 2023 (€3,8 mld).
- Het aantal ingediende aangiften overdrachtsbelasting stabiliseert in 2024 (ruim 360.000). Nagenoeg alle aangiften worden door notarissen ingediend. Opgemerkt moet worden dat het vanaf 2022 verplicht is om, ook als sprake is van een vrijstelling, aangifte overdrachtsbelasting te doen.

Het relatief **hoge handhavingsrisico** voor de overdrachtsbelasting is met name ingegeven door:

- De kwaliteit van de automatisering (gefragmenteerd, niet ondersteunend aan compliance).
- De risico's verbonden aan de klantkenmerken.
- Voorwaardelijke vrijstellingen (3-, 10- jaarstermijnen).
- Belastbare feiten 'economische eigendomsverkrijging', verkrijgen van lidmaatschapsrechten en aandelen in onroerendezaakrechtspersonen (OZR) waarbij veelal geen notaris is betrokken.
- Differentiatie van tarieven.

Handvatten

- Complexiteit te verminderen door het aantal tarieven en vrijstellingen in de wetgeving terug te brengen.
- Onderzoek de mogelijkheden van real-time taxation in de overdrachtsbelasting (opgenomen als use-case in de digitale transformatie).
- Investeren in automatisering, datahuishouding en selectiemogelijkheden.
- Software-aanpassingen notariaat, voorbeeld controle of iemand jonger is dan 35 jaar door software bij startersvrijstelling.

- Digitaliseren van de papieren aangifte (bij economische eigendomsverkrijging en de verkrijging van fictief onroerende zaken). Traject is opgestart in 2024. Realisatie 2027.
- Onderzoeken welke verklaringen er zijn voor de stijging van (zowel het aantal als het bedrag van) de vorderingen.

N.B. In 2023 is het algemeen tarief overdrachtsbelasting van 8 naar 10,4% gestegen, wat zowel eind 2022 als begin 2023 kan hebben geleid tot verschuivingen in de transacties. Daarnaast is de woningwaardegrens voor toepassing van de startersvrijstelling verhoogd naar €440.000, terwijl de gemiddelde woningwaarde daalde in 2023. In 2024 bedraagt de woningwaardegrens €510.000 en stijgt de gemiddelde woningwaarde.

5.2 Motorrijtuigenbelasting en loonheffing

De compliance map 2025 laat zien dat de motorrijtuigenbelasting en de loonheffing een relatief **hoog uitvoeringsrisico** kennen.

Motorrijtuigenbelasting

- De kasstroom motorrijtuigenbelasting laat een stijging zien van ongeveer 7% t.o.v. vorig jaar.
- Het uitvoerings- en handhavingsrisico voor de MRB is gelijk aan die van vorig jaar.

Het relatief **hoge uitvoeringsrisico** is voor de motorrijtuigenbelasting met name ingegeven door:

- Een groot aantal belastingplichtigen en aanslagen.
- Een groot aantal vorderingen in fase dwanginvordering.

Handvatten

- Aanpassing van de regelgeving rond het boetebeleid en de naheffingstermijnen; medio 2023 is de betalingsverzuim boete verlaagd van maximaal 100 naar 50 procent van de nageheven motorrijtuigenbelasting.
- Bepalingen rond bijzondere regelingen (bijvoorbeeld schorsing).
- Aanpassing automatisering (traject loopt).

Loonheffing

Er zijn op concernniveau geen wijzigingen in de risicoduiding t.o.v. vorig jaar voor de loonheffing. Het uitvoeringsrisico bij de doelgroep MKB stijgt, omdat er bijna sprake is van een verdubbeling in het aantal vorderingen en het totaal bedrag in de fase dwanginvordering wat gerelateerd is aan coronaschulden.

Het **hoge uitvoeringsrisico** is voor de loonheffing met name ingegeven door:

- Het groot aantal aangiften, bezwaren, beroepen en verzoeken.
- Qua automatisering wordt het uitvoeringsproces van de loonheffing momenteel voldoende ondersteund. De veroudering van het IT-landschap/technische schuld vraagt nog steeds aandacht. Zo zorgt de vervanging van Cool:Gen voor oplopende druk op de moderniseringsopdracht.
- De kasstroom loonheffing blijft stijgen t.o.v. voorgaande jaren (bijna 8,5% in 2024).
- Het correctiebedrag is in 2024 ongeveer met 8% toegenomen, in lijn met de toename in kasstroom.

Handvatten

- Aanpassing van de wet Deregulering arbeidsrelaties (DBA) en bepalingen rond het gebruikelijk loon.
- Aandacht voor de wettelijke definities op het gebied van de werkkostenregeling en premieheffing.
- Aanpassing automatisering (traject loopt).

5.3 Assurantiebelasting & Energiebelasting

Energiebelasting

- Na de toename vorig jaar (18%) is de kasstroom verder gestegen met nog eens 25% t.o.v. 2023.
- Van 2023 naar 2024 is de negatieve kasstroom significant gereduceerd naar 32,5% van 2023.
- Het totaalbedrag aan openstaande vorderingen is gedaald met 17%.

Het handhavingsrisico bij de energiebelasting is **gemiddeld**. De wetgeving is complex en de ontwikkelingen gaan sneller dan de wetgeving en besluitvorming bij kunnen houden. Er is weinig sprake van automatisering. De energiebelasting raakt slechts 350 belastingplichtigen in 2024 (exclusief de teruggaafregelingen), dit aantal is iets gedaald t.o.v. het voorgaande jaar. Daarnaast valt op dat in 2024 het aantal naheffingsaanslagen is gedaald terwijl de bedragen zijn verdubbeld.

Handvatten

- Wetgeving aanpassen aan nieuwe initiatieven.
- Aangifte energiebelasting digitaliseren.

Assurantiebelasting

- De kasstroom van de assurantiebelasting vertoont, net als in voorgaande jaren, een stijging van >10% t.o.v. vorig jaar.
- Er zijn geen wijzigingen aangebracht in de risicoscore.

Handvatten

- Aandacht voor de vrijstelling exportkredietverzekeringen & de vrijstelling transportverzekeringen.
- Internationale problematiek opnemen in behandelaanpak.
- Aandacht voor doelgroep “in house” verzekeraars.

Bijlage 1. Criteria uitvoerings- en handhavingsrisico

Factoren Uitvoeringsrisico			
1.	Wetgeving	Aantal belastingplichtigen per belastingmiddel	Kwantitatief
2.	Wetgeving	Aantal aangiften per belastingmiddel	Kwantitatief
3.	Wetgeving	Aantal aanslagen per belastingmiddel	Kwantitatief
4.	Wetgeving	Onderscheid aangiftebelasting versus aanslagbelasting	Kwalitatief
5.	Organisatie	Aantal bezwaren, beroepen en verzoeken per belastingmiddel	Kwantitatief
6.	Organisatie	Aantal vorderingen in dwanginvordering per belastingmiddel	Kwantitatief
7.	Organisatie	Aantal correcties per belastingmiddel	Kwantitatief
8.	Organisatie	Risico t.z.v. kwaliteit van automatisering (uitvoeringsprocessen)	Kwalitatief
*	Default	Mate van incidentgevoeligheid en 'damage'	Kwantitatief/kwalitatief

Factoren Handhavingsrisico			
1.	Wetgeving	(Inherente) Complexiteit van wet- en regelgeving	Kwalitatief
2.	Wetgeving	Risico inzake heffingssysteem belastingwet (operationele complexiteit)	Kwalitatief
3.	Wetgeving	Mate waarin negatieve geldstroom voorkomt	Kwantitatief
4.	Wetgeving	Risico verbonden aan klantkenmerken	Kwalitatief
5.	Organisatie	Internationaal	Kwalitatief
6.	Organisatie	Omvang dwanginvordering (vanaf status aanmaning)	Kwantitatief
7.	Organisatie	Risico inzake kwaliteit van automatisering (handhaving)	Kwalitatief
*	Default	Geschatte omvang niet-naleving	Kwantitatief/kwalitatief

* Default= de referentiefactor die wordt gebruikt als marginale toets voor de inschatting van het uitvoerings- en handhavingsrisico

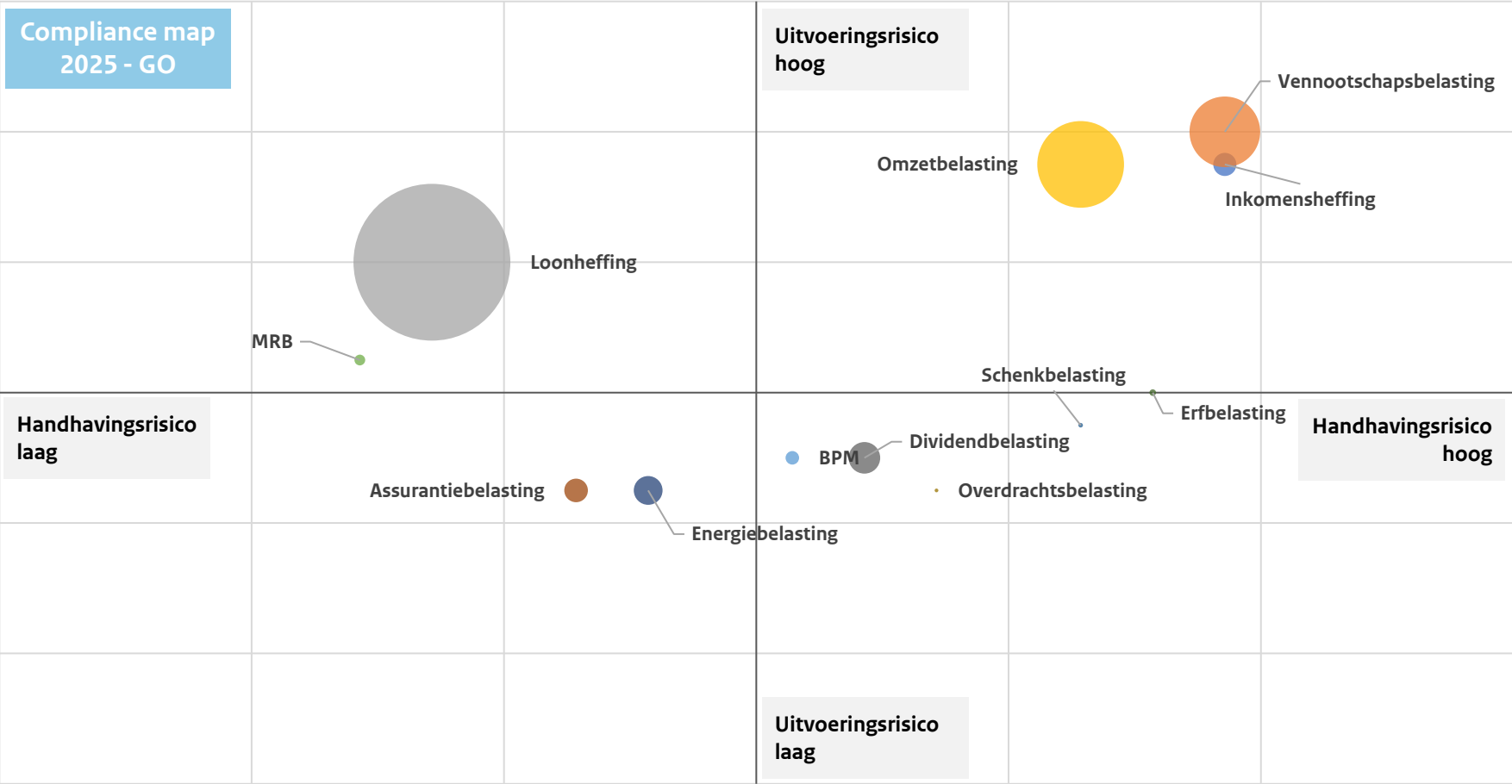

Bijlage 2. Compliance map per doelgroep

Van de compliance map 2025 is een uitsplitsing gemaakt naar de doelgroepen grote ondernemingen, MKB en particulieren. Ook hier zijn de belastingopbrengsten 2024 per middel toegevoegd.

Bijlage 2.1.a Compliance map GO

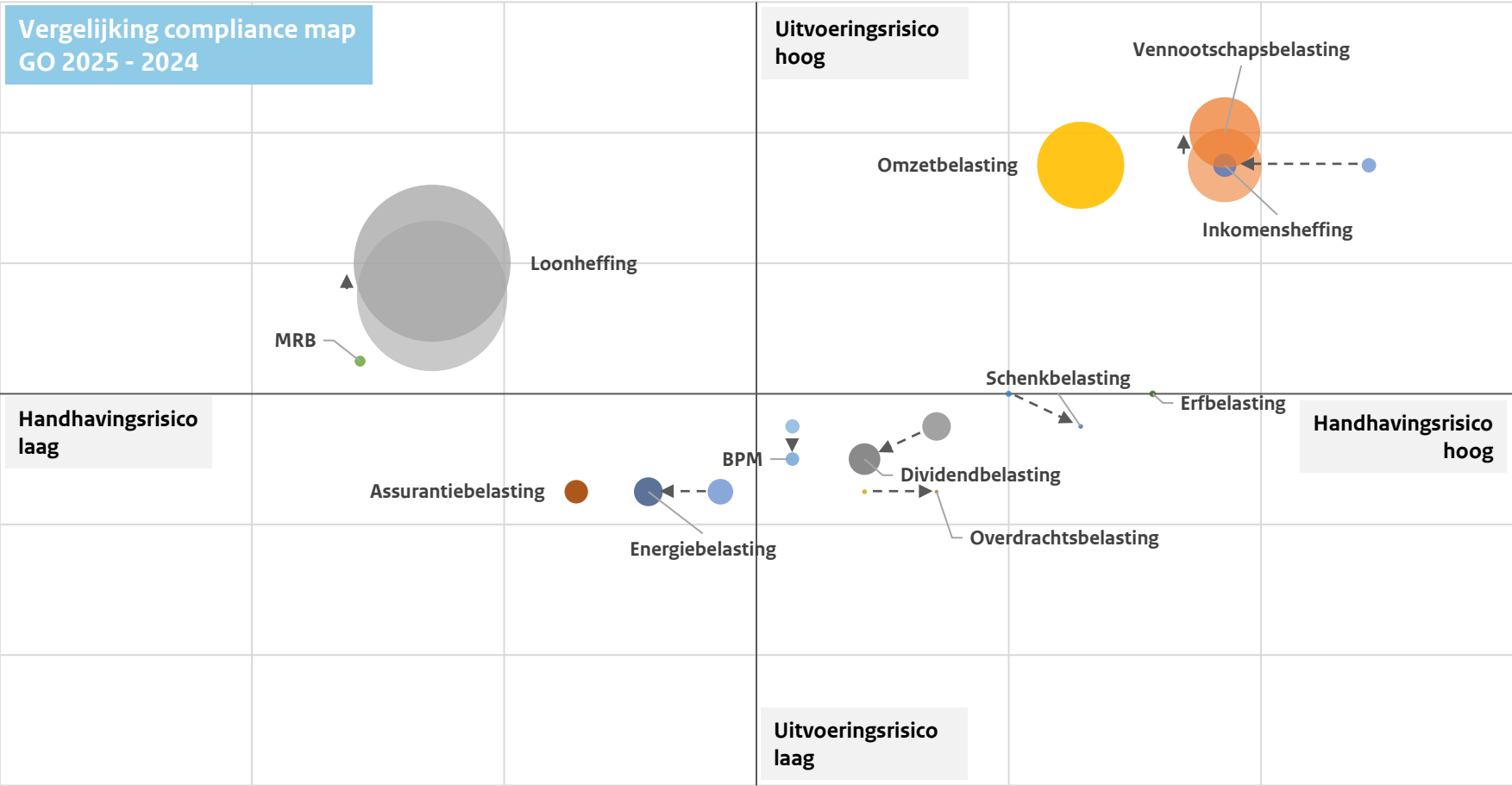

Belastingmiddel	Kasstroom (x 1 mln)
Inkomensheffing	€ 3.159
Vennootschapsbelasting	€ 29.501
Loonheffingen	€ 145.394
Omzetbelasting	€ 44.446
BPM	€ 1.082
Motorrijtuigenbelasting	€ 683
Energiebelasting	€ 4.893
Assurantiebelasting	€ 3.289
Dividendbelasting	€ 5.893
Overdrachtsbelasting	€ 83
Schenkbelasting	€ 124
Erfbelasting	€ 257

Bron: Belastingdienst/CD Df&A incassodata

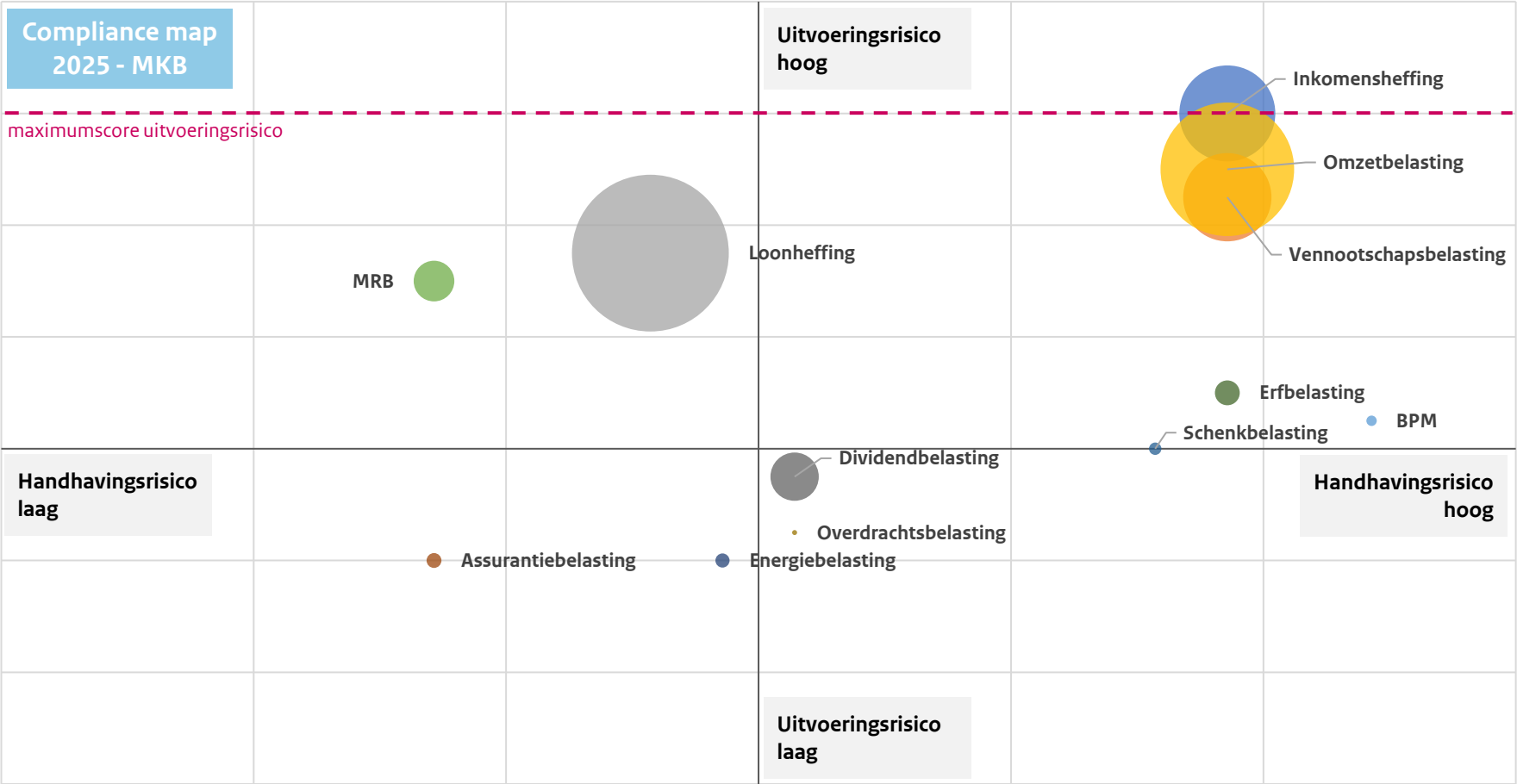

Bijlage 2.1.b Vergelijking compliance map GO

Bijlage 2.2.a Compliance map MKB

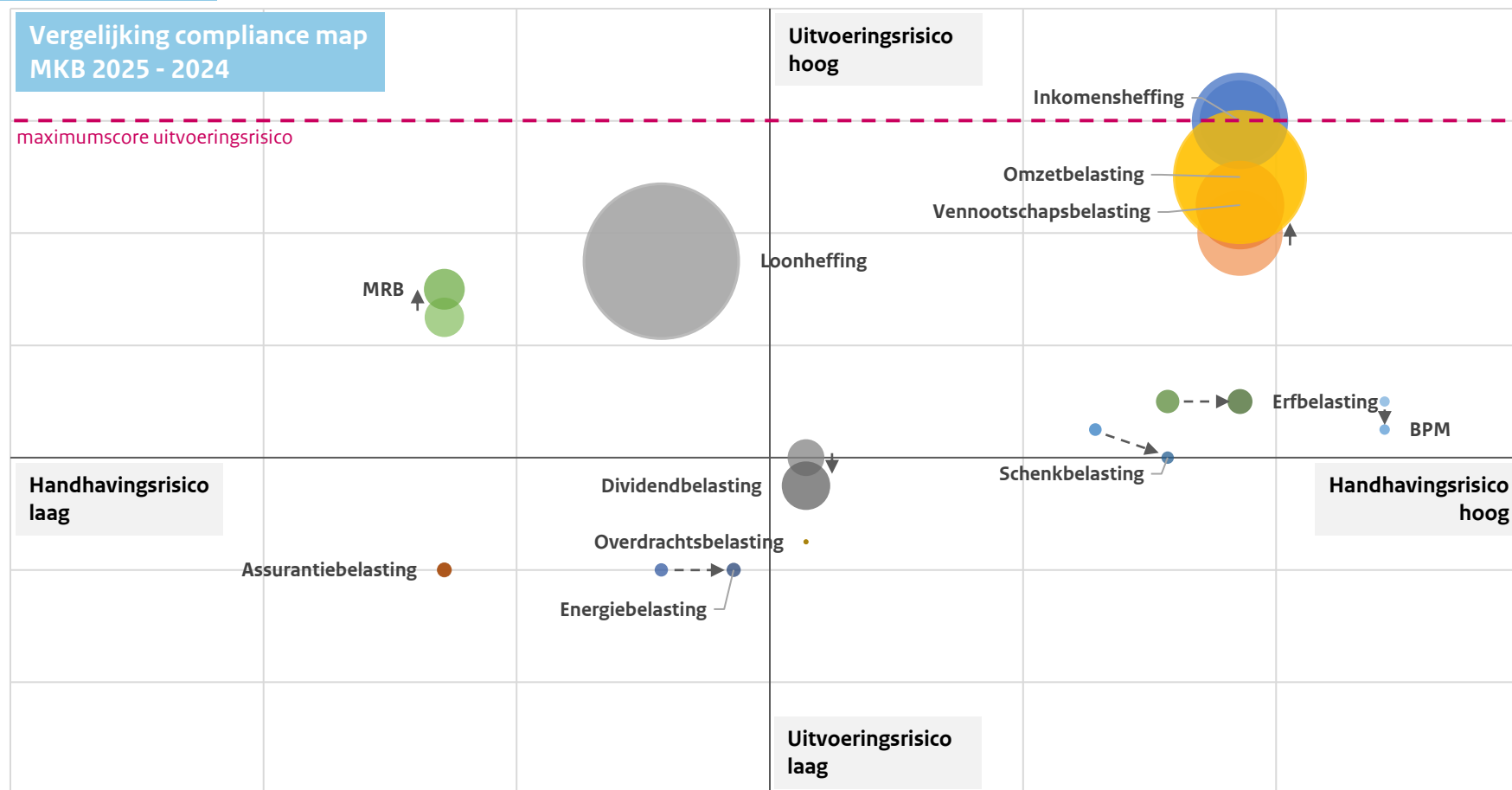
Belastingmiddel	Kasstroom (x 1 mln.)
Inkomensheffing	€ 19.617
Vennootschapsbelasting	€ 16.581
Loonheffingen	€ 52.364
Omzetbelasting	€ 38.002
BPM	€ 230
Motorrijtuigenbelasting	€ 3.521
Energiebelasting	€ 425
Assurantiebelasting	€ 472
Dividendbelasting	€ 4.965
Overdrachtsbelasting	€ 52
Schenkbelasting	€ 326
Erfbelasting	€ 1.315

Bron: Belastingdienst/CD Df&A incassodata

* Voor de leesbaarheid van de grafiek is de verticale as verlengd. Het is echter niet mogelijk voor een belastingmiddel om qua risico boven deze lijn uit te komen.

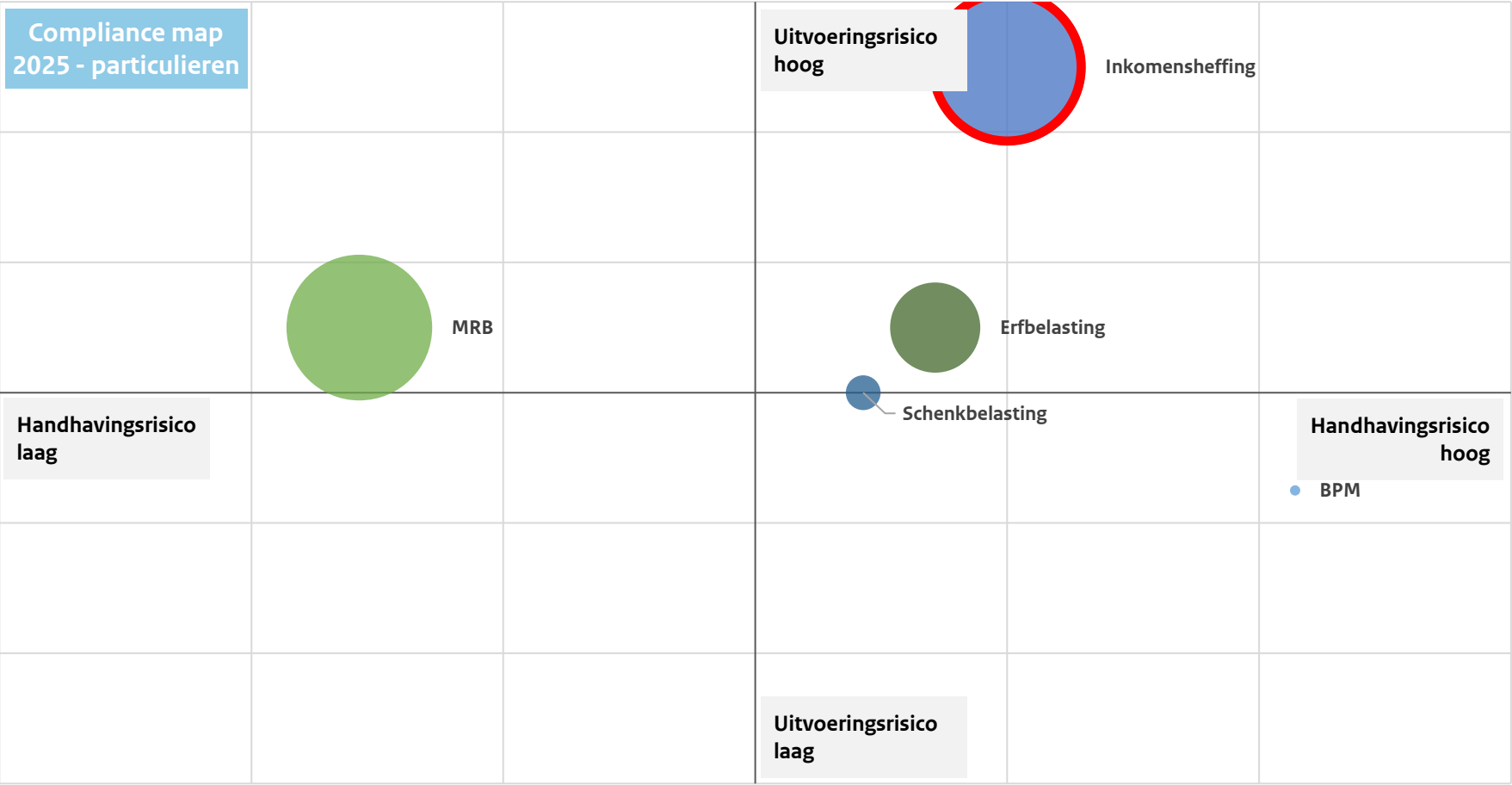
Bijlage 2.2.b Vergelijking compliance map MKB

* Voor de leesbaarheid van de grafiek is de verticale as verlengd. Het is echter niet mogelijk voor een belastingmiddel om qua risico boven deze lijn uit te komen.

Bijlage 2.3.a Compliance map particulieren

Belastingmiddel	Kasstroom (x 1 mln.)
Inkomensheffing	€ 3.076
BPM	€ 13
Motorrijtuigenbelasting	€ 2.663
Schenkbelasting	€ 151
Erfbelasting	€ 1.020

Bron: Belastingdienst/CD Df&A incassodata (rood = negatief)

○ = negatieve kasstroom (omdat de loonheffing een voorheffing is op de inkomstenbelasting).

Bijlage 2.3.b Vergelijking compliance map particulieren

Bijlage 3 Scores criteria

Om het handhavingsrisico en het uitvoeringsrisico meetbaar te maken is in het model van de compliance map onderscheid gemaakt tussen kwantitatieve en kwalitatieve criteria waaraan waarden worden toegekend (bij de inschatting is gekeken naar de kans dat een risico materialiseert en naar de impact van een risico). De kwantitatieve criteria zijn gebaseerd op data uit de Belastingdienstprocessen. De kwalitatieve criteria zijn gebaseerd op expert-inschattingen. De criteria voor het uitvoeringsrisico zijn met name kwantitatief van aard en de criteria voor de inschatting van het handhavingsrisico zijn meestal kwalitatief.

In alle grafieken van bijlage 3 zijn deze criteria geduid als 'risico'. Bijvoorbeeld: 'automatisering' betreft het risico verbonden aan automatisering, 'klantkenmerken' betreft het risico verbonden aan klantkenmerken van de belastingplichtige, 'heffingssystematiek' betreft het risico verbonden aan de heffingssystematiek.

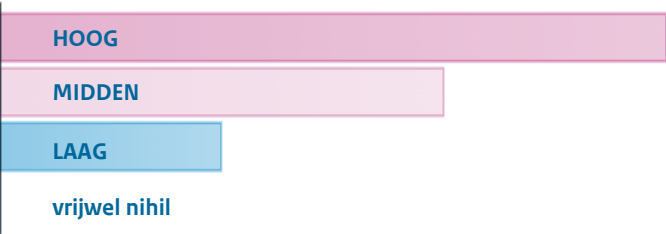

Bijlage 3.1 Scores criteria

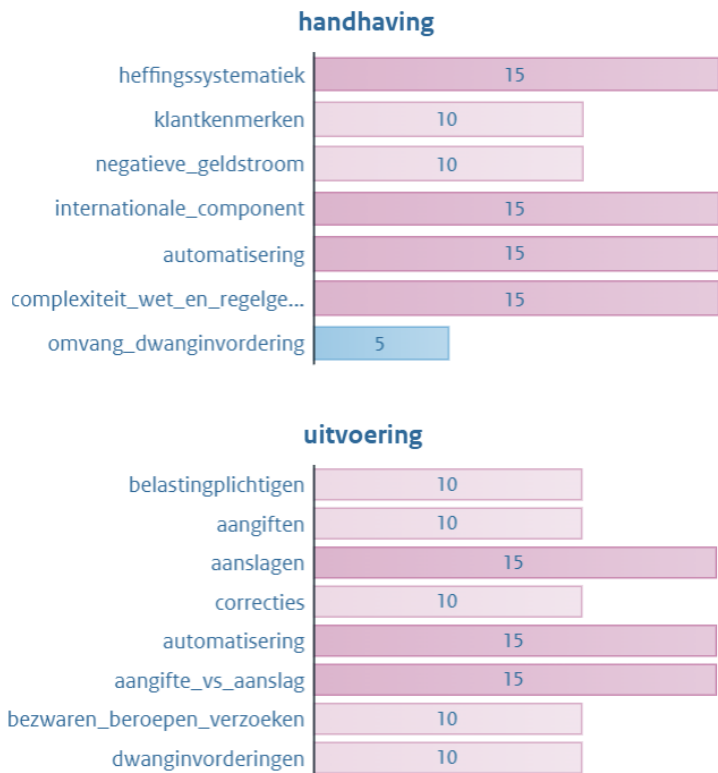
Vennootschapsbelasting

Dividendbelasting

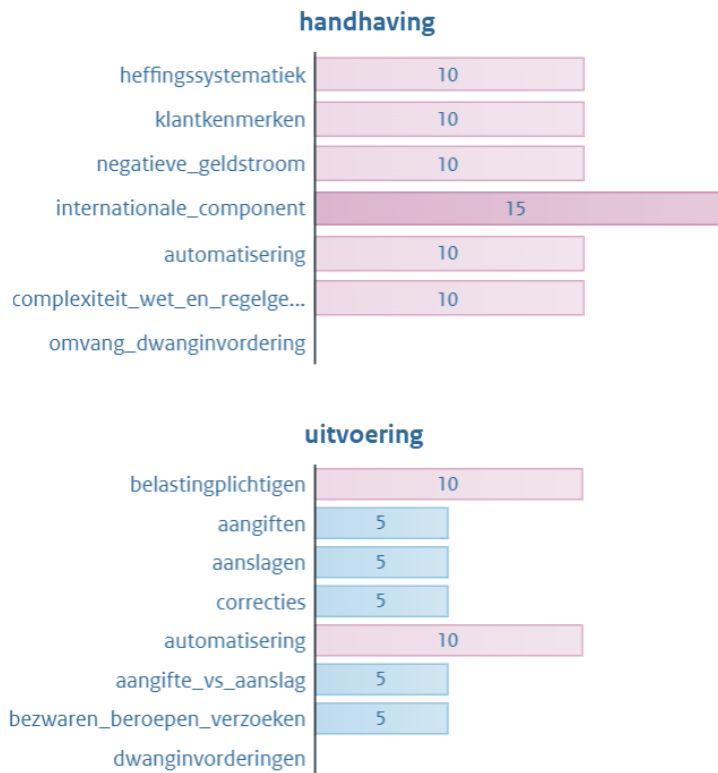
[Inhoudsopgave](#)

Vennootschapsbelasting

Dividendbelasting

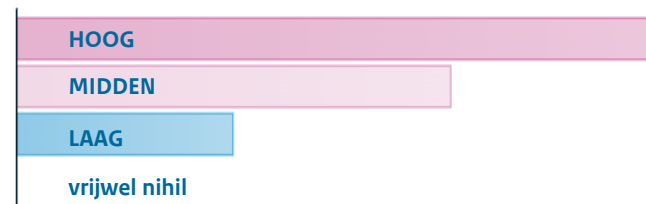

Bijlage 3.2 Scores criteria

Omzetbelasting

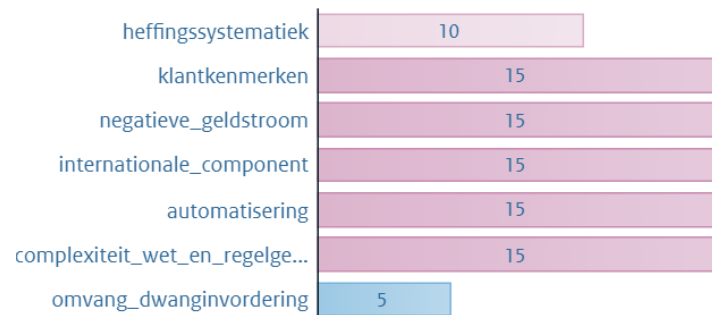
Overdrachtsbelasting

[Inhoudsopgave](#)

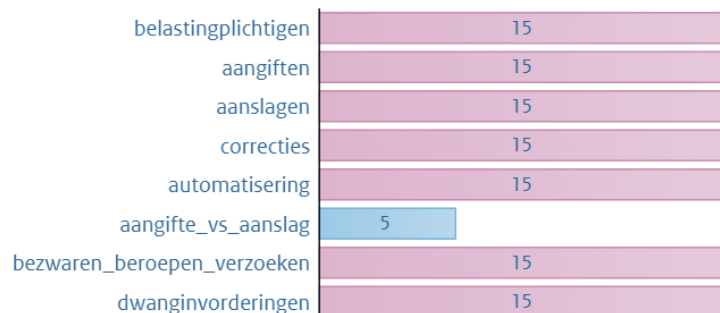

Omzetbelasting

handhaving

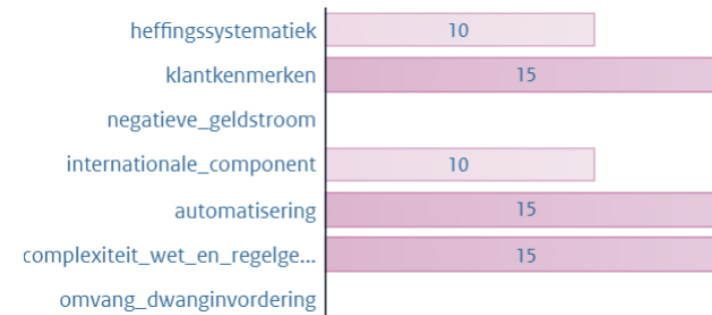

uitvoering

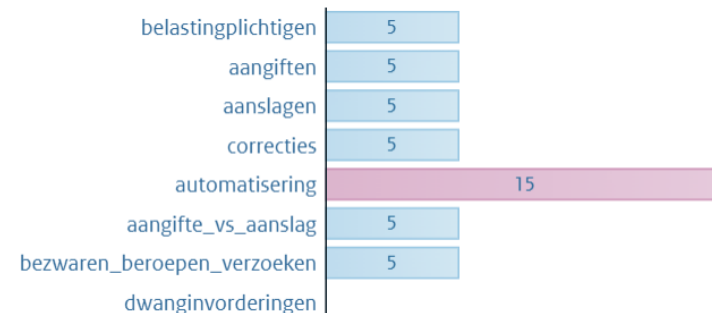

Overdrachtsbelasting

handhaving

uitvoering

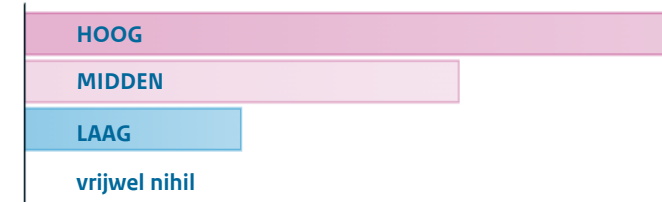

Bijlage 3.3 Scores criteria

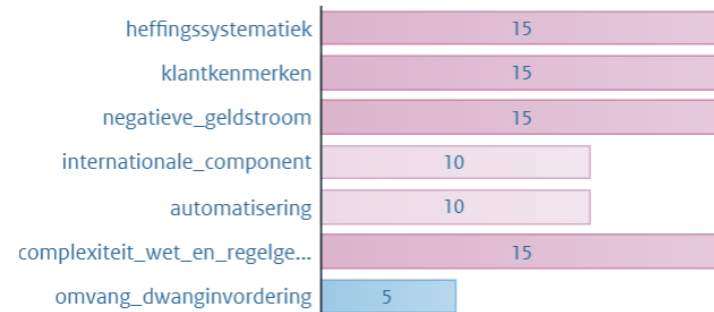
Inkomensheffing

Loonheffing

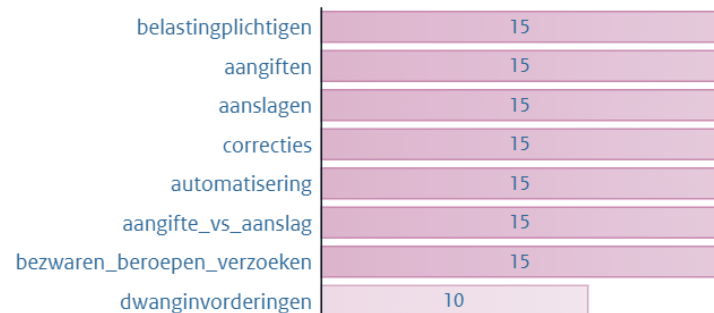

Inkomensheffing

handhaving

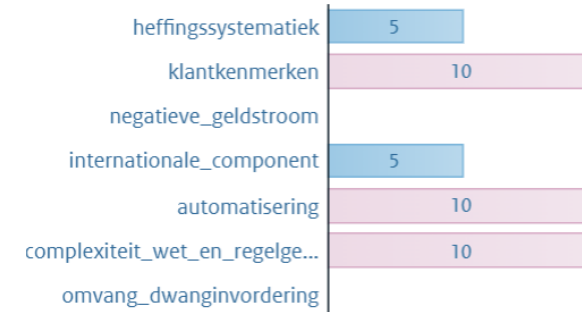

uitvoering

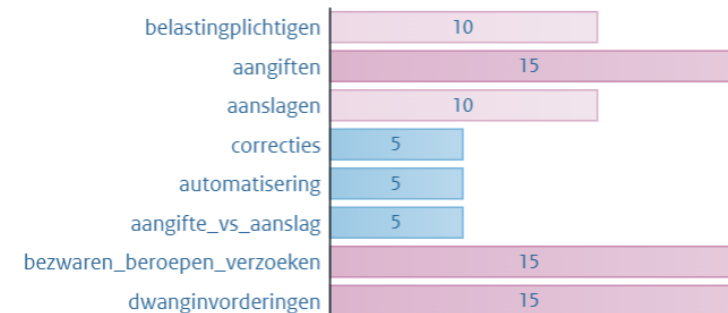

Loonheffing

handhaving

uitvoering

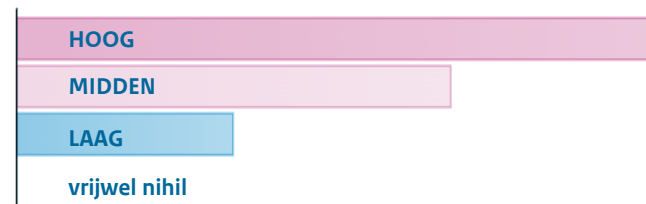

Bijlage 3.4 Scores criteria

Schenkbelasting

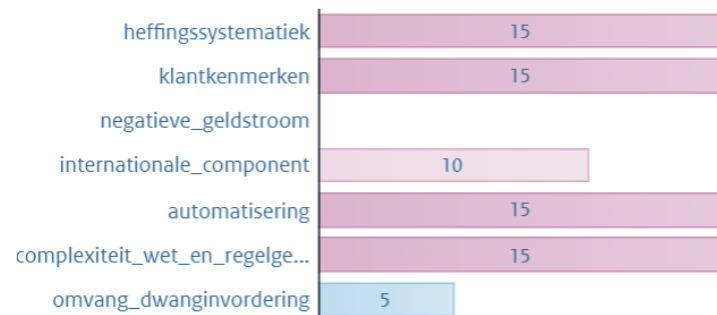
Erfbelasting

[Inhoudsopgave](#)

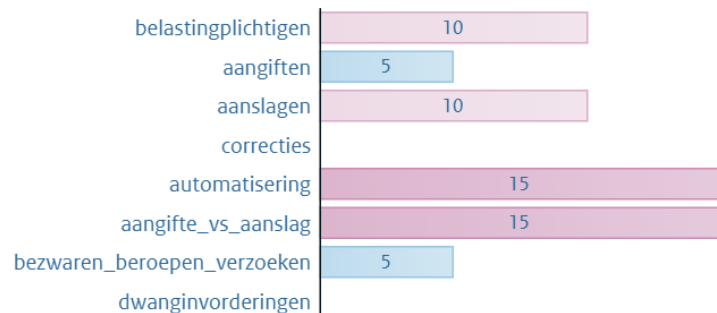

Schenkbelasting

handhaving

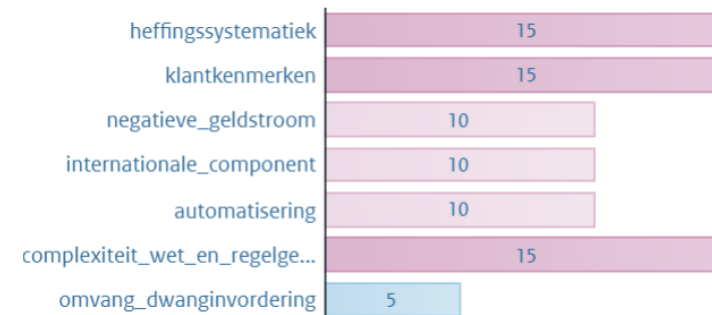

uitvoering

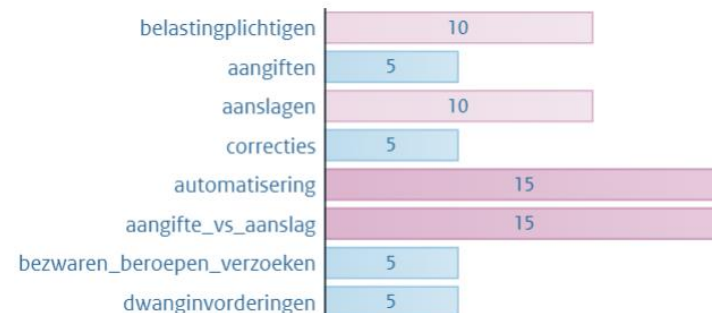

Erfbelasting

handhaving

uitvoering

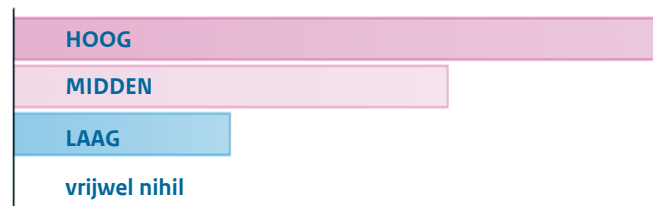

Bijlage 3.5 Scores criteria

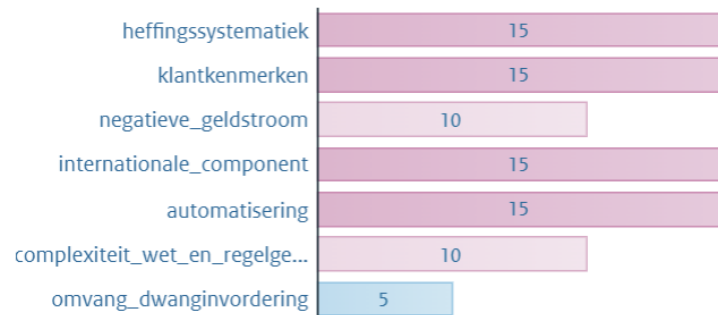
BPM

Motorrijtuigenbelasting

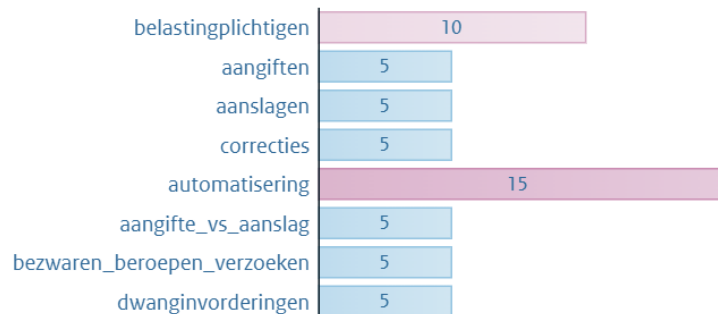

BPM

handhaving

uitvoering

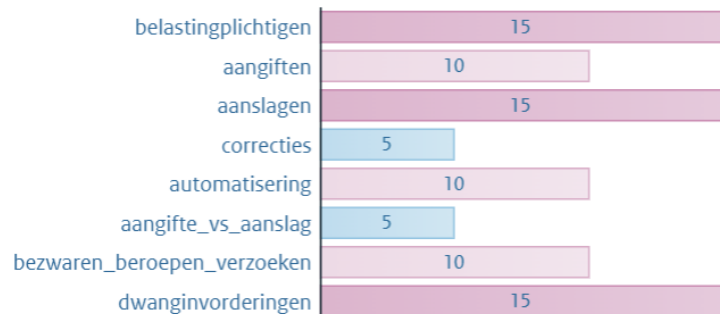

Motorrijtuigenbelasting

handhaving

uitvoering

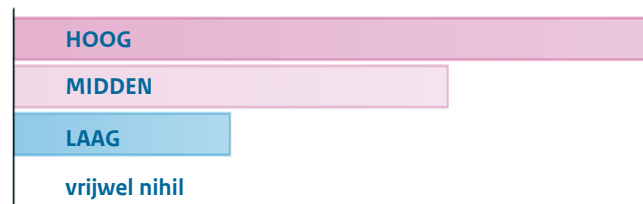

Bijlage 3.6 Scores criteria

Energiebelasting

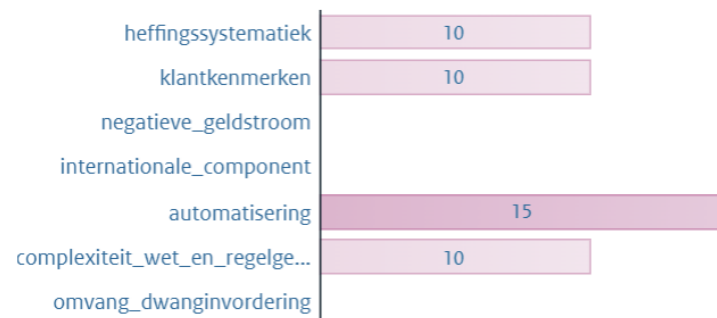
Assurantiebelasting

[Inhoudsopgave](#)

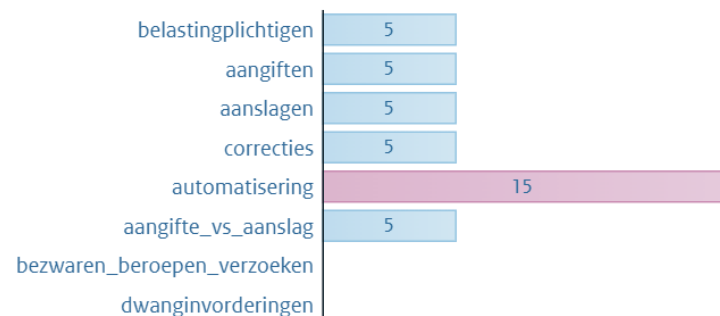

Energiebelasting

handhaving

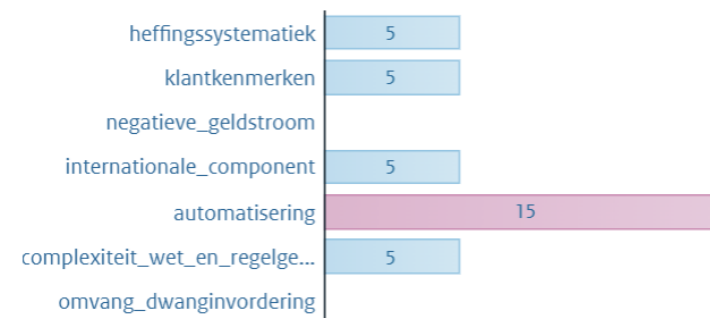

uitvoering

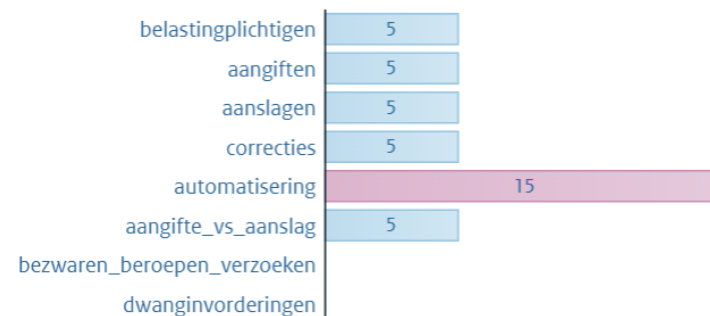

Assurantiebelasting

handhaving

uitvoering

Bijlage 4. Overzicht handvatten (1)

Middel	Omschrijving handvat
Wetgeving	
OB	- Het VAT in the Digital Age (ViDA) pakket is aangenomen met o.a. e-invoicing en digitale rapportage voor grensoverschrijdende transacties binnen de EU 2030. Het pakket biedt de mogelijkheid om vanaf 11 april 2025 ook binnenlands e-invoicing en digitale rapportageverplichtingen in te voeren. - Startende ondernemers: Het verhogen van de grens van de KOR.
IH	- De complexiteit van wetgeving/aangifte reduceren (o.a. aftrekposten, het onderscheid ondernemer en resultaat overige werkzaamheden (ROW), de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR), de eigenwoningrente, de specifieke zorgkosten, en de op- en afbouw van heffingskortingen). - Reduceer het aantal aangifteplichtigen, met name ten aanzien van kleine ondernemingen en box 3. Veel definitieve aanslagen IH leiden niet tot een wijziging in het te betalen bedrag.
Schenk- en erfbelasting	Het verbeteren van de uitvoerbaarheid van de Successiewet (bijvoorbeeld art. 12 SW, de samenloop van schenk- en erfbelasting, maar ook het verlengen van de termijn voor belastingrente in erfbelasting) staan, op verzoek van de Belastingdienst, in het belastingplan 2026.
BPM	- Aanpassing BPM-wetgeving bij invoer (taxatie, controle Rijkswaterstaat Wegverkeer (RDW), belastbaar moment) en regelgeving rond waardebepaling in het algemeen. In verband met Europese regelgeving is aanpassing van wetgeving in Nederland overigens lastig. - Wettelijke regels om eisen te stellen aan taxateurs en brancheverenigingen, zowel qua kennisniveau als kwaliteit van de taxaties.
Dividendbelasting	Verkennen van de mogelijkheden tot aanpassing van wetgeving, specifiek bij dividendstripping en EU-recht bij terugaafverzoeken. De Wet overige fiscale maatregelen 2024 (Wet OFM 2024) bevat maatregelen die dividendstripping moeten tegengaan; de maatregelen volgen op een consultatieronde die al eind 2021/begin 2022 heeft plaatsgevonden.
Overdrachtsbelasting	Complexiteit te verminderen door het aantal tarieven en vrijstellingen in de wetgeving terug te brengen.
MRB	- Aanpassing van de regelgeving rond het boetebeleid en de naheffingstermijnen; medio 2023 is de betalingsverzuim boete verlaagd van maximaal 100 naar 50 procent van de nageheven motorrijtuigenbelasting. - Bepalingen rond bijzondere regelingen (bijvoorbeeld schorsing).
LH	- Aanpassing van de wet Deregulering arbeidsrelaties (DBA) en bepalingen rond het gebruikelijk loon. - Aandacht voor de wettelijke definities op het gebied van de werkkostenregeling en premieheffing.

Middel	Omschrijving handvat
Wetgeving (vervolg)	
Energiebelasting	Wetgeving aanpassen aan nieuwe initiatieven.
Assurantiebelasting	Aandacht voor de vrijstelling exportkredietverzekeringen & de vrijstelling transport-verzekeringen.
VPB	Complexiteit wetgeving/aangifte reduceren (o.a.: cumulatie van wetgeving, samenloop internationaal, deelnemingsvrijstelling, transferpricing, reorganisatie, internationale voorkomingsproblematiek, rekening-courant verhoudingen).
Automatisering	
VPB	- Meer focus op 'compliance by design', onder andere verkennen van mogelijkheden voor een automatisch gegenereerde aangifte voor ondernemers. - Verkennen mogelijkheden om met behulp van automatisering de uitvoering en handhaving te ondersteunen.
OB	Automatisering ontwikkelen => Het mitigeren van uitvoeringsrisico's en het preventief ondervangen van risico's in de aangifte (automatisch gegenereerde aangifte voor ondernemers). Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijke invoering van binnenlandse e-invoicing.
IH	Aandacht voor automatisering in de uitvoering (verder uitbreiden van de vooraf ingevulde aangifte (VIA)). Uitbreiding met bijvoorbeeld bank- en spaartegoeden uit het buitenland.
Schenk- en erfbelasting	Verbeteringen binnen de automatisering zijn noodzakelijk om te komen tot (1) het vaker geautomatiseerd kunnen opleggen van aanslagen, (2) de invoering van een verkorte aangifte voor bijv. geldschenkingen en andere veelvoorkomende en eenvoudige schenkingen en (3) meer ondersteuning bij het invullen van de aangifte (vereenvoudiging van de aangifte schenkbelasting en op termijn naar een vooraf ingevulde aangifte erfbelasting).
BPM	Digitalisering van het aangifteproces.
Overdrachtsbelasting	- Investeren in automatisering, datahuishouding en selectiemogelijkheden. - Software-aanpassingen notariaat, voorbeeld controle of iemand jonger is dan 35 jaar door software bij startersvrijstelling. - Digitaliseren van de papieren aangifte (bij economische eigendomsverkrijging en de verkrijging van fictief onroerende zaken). Traject is opgestart in 2024. Realisatie 2027. - Onderzoek de mogelijkheden van real-time taxation in de overdrachtsbelasting (opgenomen als use-case in de digitale transformatie).
MRB	Aanpassing automatisering (traject loopt).
LH	Aanpassing automatisering (traject loopt).
Energiebelasting	Aangifte energiebelasting digitaliseren.

Bijlage 4. Overzicht handvatten (2)

Middel	Omschrijving handvat
Uitvoering	
OB	- Starters: Actief wijzen op de aangifteplicht (ook als er geen omzet is) en de mogelijkheden van de kleineondernemersregeling (KOR). - Starters: Stroomlijnen communicatie, bijvoorbeeld het aantal brieven beperken.
IH	Algemeen: Continueren (doelgroep gerichte) (massa)communicatie c.q. voorlichting voor burgers/bedrijven, contact met fiscale dienstverleners.
Schenk- en erfbelasting	Indien mogelijk belastingplichtigen attenderen dat er wellicht sprake is van een schenking. Hiervoor is een verbeterslag nodig in de beschikbaarheid en kwaliteit van data.
Overdrachtsbelasting	Onderzoeken welke verklaringen er zijn voor de stijging van (zowel het aantal als het bedrag van) de vorderingen.
Handhaving	
BPM	Invulling van de handhaving door middel van toezicht bij de binnenkomst van de aangifte BPM (vóór afgifte kenteken).
Assurantiebelasting	- Internationale problematiek opnemen in behandelaanpak. - Aandacht voor doelgroep “in house” verzekeraars.

Bijlage 5. Afkortingen

Afkorting	
BOR	Bedrijfsopvolgingsregeling
BPM	Belasting voor Personenwagens en Motorrijwielen
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
DNB	De Nederlandsche Bank
DUS	Dividend Uitvoeringssysteem
GO	Grote ondernemingen
ICT	Informatie- en communicatie technologie
IH	Inkomensheffing
KOR	Kleineondernemersregeling
LH	Loonheffing
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
OB	Omzetbelasting
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer
ROW	Resultaat Overige Werkzaamheden
VIA	Vooringevulde aangifte
Vpb	Vennootschapsbelasting

Bijlage 6. Bronvermeldingen

1. CBS - <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/01/cao-loonstijging-2024-hoogste-in-meer-dan-veertig-jaar>
2. CBS - <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/03/inflatie-3-3-procent-in-2024>
3. CBS - <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/13/economie-groeit-met-0-4-procent-in-vierde-kwartaal-2024>
4. Belastingdienst – Stand van de uitvoering Belastingdienst 2024
5. Sociaal en Cultureel Planbureau – Koersen op kwaliteit van de samenleving – Sociale en Culturele Ontwikkelingen 2024
6. DNB – Najaarsraming december 2024

N.B. Indien anders vermeld, zijn genoemde cijfers gebaseerd op interne informatie van de Belastingdienst.